

ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γ. Κ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΙΣ

Πτυχ. Ιερέως ἐν ΒΑΜΩ Κρήτης

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΕΥΝΑΡΜΟΝΙΑ ΕΘΝΕΙΑ

«Τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ» (Β' Κορ. γ' 9')

Εσωτερικοῦ Δοχ. 25

ΑΝΗΜΟΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Παρασκευή

Αἴθια ἐπιστὸς τοῦ

ΕΠΙ ΤΗ ΚΥΡΙΑΚῃ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Σφοδρότατη κατέχει τὴν ἀθάνατον πνευματικὴν ψυχὴν παντὸς θεοπλάστου ἀνθρώπου, ἡ δὴ ψα τῆς αἰεζωΐας, τῆς πνευματικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς.

Ζῶμεν, ἀλλ' ἀποστρέφοντες τὴν κακὴν καὶ παροδικὴν ζωὴν, θέλομεν καὶ καλῶς νὰ ζῶμεν καὶ πάντοτε διηκόμεν ἐπομένως ζωὴν αἰώνιον. Γινώσκουμεν ἀλλὰ καὶ ἀγνοοῦμεν, ἀποστρέφοντες δὲ πᾶσαν ἀγνοίαν διηκόμεν παγνώσιαν, θλιβόμενοι δὲ διὰ τὴν ἀδυνατῶμεν νὰ ἐκτελέσωμεν ὅτι θέλομεν ἀγαθόν, θέλομεν πάντοτε νὰ δυνάμεθα καὶ μηδέποτε ν' ἀδυνατῶμεν, διηκόμεν ἀρὰ τὴν παντοδυναμίαν θεραπεύεται δὲ τελείως ἡ δὴ ψα ἡμῶν αὕτη διὰ τῆς γνώσεως τῆς αὐτοφώτου καὶ φωτουργοῦ ἀληθείας· διότι ἡ ἀλήθεια φωτίζει τὸ νοητικὸν τῆς ψυχῆς· τὸ δὲ βουλευτικὸν φωτιζόμενον ὑπὸ τοῦ ἀπλανοῦς νοητικοῦ, ὁδηγεῖ τὸν ἀνθρώπον εἰς τὸ νὰ ποιῇ αἰετὸ ἀγαθόν, ὅπως, καὶ καλῶς ζῇ καὶ αἰωνίως. Ἀλλὰ ὦ φίλοι μου ἀναγνώσται, τίς θὰ διδάξῃ ἡμᾶς τὴν ἀξιαγάπητον καὶ μακαριουργὸν ἀλήθειαν, ὁ ἀνθρώπος; Οὐχί! διότι ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἀτελής καὶ αἰετὸ πλανᾶται. Διδάξει ταύτην ὁ γινώσκων τὸ διατὶ καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ τῶν ὅλων ὁ κόσμος καὶ ὁ ἀνθρώπος. Διδάξει ἡ ἐνανθρωπήσας ὑπὲρ ἡμῶν τοῦ Θεοῦ ἀλήθεια. Διδάξει ὁ προάναρχος καὶ προαιώνιος Ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν Χριστός. Ναι οὗτος πιστευόμενος καὶ ἀκούμενος.

Τὴν φλόγα τὴν τριπλὴν τῆς ψυχῆς, τὴν φλόγα τῆς παγνώσεως, τῆς παντοδυναμίας, τῆς αἰεζωΐας, αὐτὸς ὁ Κύριος τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. «Ὁ διηκὼν, λέγει ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω.» Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. Ἐγὼ εἶμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ. Οὐδεὶς ἐρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰμὴ δι' ἐμοῦ. Ὁ ἐωρακὼς ἐμὲ, ἐώρακε καὶ τὸν Πατέρα μου. Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Ὁ ἐρχόμενος πρὸς με οὐ μὴ πεινάσει, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσει πώποτε.»

Ὡς ἡ ἔλαφος διηκῶσα τρέχει ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὕ-

δάτων καὶ κατασβέννυσιν τὴν δίψαν καὶ σκιά ἀγαλλομένη, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ἡμῶν φλογερῶς διηκῶσα τὴν αἰγληφόρον καὶ ἀγλαόκαρπον ἀλήθειαν, ποτίζεται τὰ νεκρέγεργα νάματα τῆς τοῦ Κυρίου θείας διδασκαλίας καὶ προστρέχουσα εἰς τὴν ζωήρουτον ἀένναον πηγὴν, τὸν αἰεζῶν καὶ φωτουργὸν θεάνθρωπον Χριστὸν, φωτίζεται καὶ χαίρει χαρὰν ἀπλετον, ἄρρητον, αἰώνιον, οὐδέποτε ἐκλείπουσαν ἀλλ' αἰετὸ αὐξανομένην, χαρὰν πνευματικὴν. Ἡ ἀλήθεια τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, γινώσκει καὶ ἐπιγινώσκει ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸν κόσμον καὶ τὸν θεόν, ἀπαλλάσσει τοῦ σκότους, τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς ἀχλυδούς καὶ ἐπισμυγερᾶς σκοτομῆνης· «ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ἡμᾶς» καὶ πληροὶ φωτὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας, ἱναβλέπωσιν ἐν τῷ φωτὶ καὶ μὴ προσκόπτωσιν ἐν τῇ σκοτίᾳ καὶ τῷ ἔρρει. Τὰ ἔργα τότε τῆς ψυχῆς λάμπουσιν ὡς ὁ ἀπεφθός χρυσὸς ἡ τὸ διανγὲς ὕδωρ, καὶ ἡ ζωὴ αὐτῆς εἶναι ζωὴ ἐν τῇ εἰρήνῃ καὶ τῇ ἀνεκφράστῃ ἀγάπῃ πρὸς τὸν θεόν καὶ τὸν πλησίον. Ἡ ψυχὴ αὕτη βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον μεταβάλλεται διὰ τῆς βεβαίας, ζώσης, ὁρθῆς καὶ λογικῆς πίστεως εἰς τὸν Χριστὸν, τὴν ἐνανθρωπήσασαν δι' ἡμᾶς Ἀπόλυτον Ἀλήθειαν, εἰς ποταμὸν ζωῆς καὶ αἰεζῶντος ἀρδεύοντα καὶ ποτίζοντα τὴν χέρσον καὶ τὴν ἀπεξηραμμένην ἐκ τῆς ἁμαρτίας οἰκουμένην, καὶ ἐνδυναμοῦντα αὐτὴν εἰς ἐκβάστησιν φυτῶν καὶ δένδρων, ἐξ ὧν καρποὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γλυκύτατοι καὶ εὐγεστότατοι, ἡ χαρὰ, ἡ εἰρήνη, ἡ μακροθυμία, ἡ χρηστότης ἡ ἀγαθωσύνη, ἡ πραότης, ἡ ἐγκράτεια, ἡ δικαιοσύνη, ἡ σωφροσύνη, ἡ πίστις, ἡ ταπεινότης καὶ ἡ ἀγάπη. «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεῦσουσιν ὕδατος ζῶντος.» Τριαυτὴ ἐγένετο ἡ ψυχὴ τῶν πνευματεμφορῶν, πνευματογόνων καὶ πνευματεργῶν μακαρίων Ἀποστόλων, πληρωθεῖσα Πνεύματος Ἁγίου καὶ φωτισθεῖσα καὶ φωτίσασαι, καὶ τῶν τριῶν αὐτῆς πόθων ἐπιτυχοῦσα. Βαπτίσματος λοιπὸν ἐν τῷ Ἁγίῳ καὶ Ζωοποιῷ Πνεύματι δεῖται ἡ ἡμετέρα ψυχὴ πρὸς πληρωσιν τῶν ἐφέσεων αὐτῆς ἡτοι τῆς παγνώσεως, τῆς παντοδυναμίας καὶ τῆς αἰεζωΐας, τούτου δὲ τοῦ βαπτίσματος ἀξίως καθίσταται διὰ τῆς εἰς Χριστὸν εἰλικρινοῦς ἀδιστάκτου καὶ ἀλη-

θούς πίστεως.

Μὴ παύσωμεν λοιπὸν πιστεύοντες κληρικοὶ τε καὶ λαϊκοί, ἐπιστήμονες καὶ ἀνεπιστήμονες, ἢ ἰδιῶται λόγοις τε καὶ μὴ, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, νέοι τε καὶ νεάνιδες, πλούσιοι τε καὶ πτωχοί, εἰς Ἐκεῖνον καὶ δεῖ μελετώντες τὸν φωτοδότην καὶ ψυχοσώστην λόγον Αὐτοῦ· ὅτι οὗτος πληρώσει ἡμᾶς οὐ ἐπιμέμθετα ἀγαθοῦ, συνδέων μετὰ τοῦ παγγνώστου καὶ παντοδυνάμου Θεοῦ, τοῦ αἰωνίου καὶ πανεπιστήμονος καὶ πανσόφου διὰ τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἐν ᾧ ἡ αἰεζῶτα, ἡ αἰώνιος μακαριότης καὶ ἡ ἀπέραντος καὶ ἀληκτος πνευματικὴ εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίασις. Γένοιτο!

Σέρβια

Εὐν. Α. Παπμιχαήλ
(Ἱατρός)

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ-ΕΠΙΚΑΙΡΑ

“ΤΙ ΕΣΤΙ ΧΑΡΑ;”

Τί τὸ ἀντικείμενον τὸ προσδιορίζον τὴν χαρὰν; ἑσωτερικὸν ἢ ἐξωτερικόν; Ἡ φύσις ὁμολογεῖ ὅτι τυγχάνει ἑσωτερικὸν καὶ ἀπορρέει ἐκ τῆς καταστάσεως καὶ τῆς διαθέσεως τῆς ψυχῆς ἐνδοθεν. Εἶναι ἄρα ὑποκειμενικὸν ἄλλ’ ἡ ἱστορία δεδαικίει ὅτι τυγχάνει ἐξωτερικὸν καὶ ἀπορρέει ἐξωθεν, ἐκ τῆς καταστάσεως καὶ διαθέσεως τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας. Εἶναι ἄρα ἀντικειμενικόν. Ὅποτερον τάληθές; Καὶ ἐν πρώτοις ὀρίσωμεν τί ἐστὶ **ΧΑΡΑ**.

Χαρὰ εἶναι ἡ εὐάρεστος τῆς ψυχῆς κατάστασις ἐκ τῆς πληρώσεως τῶν πόθων αὐτῆς, οἱ δὲ πόθοι τῆς ψυχῆς εἰσι τὸ μὲν μερικοί, τὸ δὲ γενικοί. Καὶ μερικοί μὲν εἶνε ὅταν ἡ ψυχὴ τὸ εὐαρεστικὸν αὐτῆς καὶ μόνον ἐπιδιώκῃ. Γενικοί δὲ, ὅταν αὐτὴς ἀλλοῖς εὐαρεστον καὶ ὠφέλιμον ἐπιζητῇ. Τί δὲ τὴν ψυχὴν εὐαρεστεῖ μονομερῶς; Ἡ πληρὸς καὶ παντὸς πόθου αὐτῆς. Ἄλλ’ ἂν οὗτος ἀντίκειται πρὸς τοὺς γενικοὺς, προσκρούει καὶ ἔστιν ὅτε ἀποδαίνει ἀτελεσφόρητος. Ποθεῖ ἡ ψυχὴ τὴν ἀλήθειαν τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀγαθότητα, τὴν ζωὴν. Ποθεῖ ὁμοίως καὶ ἡ κοινωνία. Τὴν ἀλήθειαν ποθεῖ ἡ ψυχὴ, τὸ ψεῦδος ἡ κοινωνία, τὸ ἀγαθὸν ἡ ψυχὴ, τὸ κακὸν ἡ κοινωνία. Ἄλλ’ ἡ μὲν ψυχὴ τίθῃσιν αὐτὴν ἐν τῇ ἀληθείᾳ, τῇ δικαιοσύνῃ καὶ τῇ ἀγαθότητι, ἡ δὲ κοινωνία ἐν τῇ ψεύδει, τῇ ἀδικίᾳ καὶ τῇ κακίᾳ. Τότε τίς πλανᾶται; Τίς τὸ πρᾶγμα ζητεῖ; Τίς δὲ τὴν σκιάν θηρεύει; Πάντως ἡ ψυχὴ τὸ πρᾶγμα, ἡ δὲ κοινωνία τὴν σκιάν πλανωμένη.

Ἀλλὰ τίς ἡ ἀλήθεια; τί τὸ ἀγαθόν; Ἄν τοῦτο ὀρισθῇ καὶ σαφῶς δεῖχθῇ, ἡ συμφωνία ἐπέρχεται πλήρης μετὰ τὴν κοινωνίας καὶ ψυχῆς· διότι ἡ διαφωνία

καὶ ἡ ἐχθρα ἐν τῇ διαφόρῃ ἐκτιμήσει καὶ ἐξηγήσει τῶν ἀγαθῶν τούτων κεῖται. Ἀλήθεια εἶναι τὸ αἰσθημα ἢ ὁ λόγος; Ἀγαθὸν εἶναι ἡ ἡδονὴ ἢ ἡ στερήσις; Τὸ αἰσθημα εἶναι τῆς ὕλης γέννημα ἐπομένως ψεῦδές καὶ ἀπατηλόν. Ὁ λόγος εἶναι ἀκτὶς τοῦ πνεύματος, ἐπομένως ἀληθές. Αἰσθάνομαι σημαίνει φαντάζομαι. ἄρα πλανῶμαι. Λογίζομαι σημαίνει ἀληθεύω, ὁδεύω ὁρθῶς. Ἡ ἡδονὴ εἶναι γέννημα τοῦ αἰσθήματος, ἐπομένως ψεῦδές ὡς ἐκεῖνο. Ἡ στερήσις τῆς ἡδονῆς εἶναι τοῦ λόγου δράσις τοῦ πνεύματος ἐνέργεια, ἀληθής ἐπομένως. Τούτων οὕτως ἐχόντων τίς κεῖται ἐν τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἀγαθῇ. Πάντως ἡ τῇ λόγῳ καὶ τῇ στερήσει τῆς ἡδονῆς ἐπομένη ψυχὴ. Τίς δὲ κεῖται ἐν τῇ ψεύδει καὶ τῇ κακίᾳ. Ἡ τῇ αἰσθημάτῃ καὶ τῇ ἡδονῇ συμπερευομένη κοινωνία. Ὅθεν ἀφεύκτως πάλιν ἐκτραγῆσεται μετὰ τὸ ἀμφοτέρων τούτων, τῆς μὲν ψυχῆς ζήτουσας νὰ ἐπικρατήσωσιν οἱ ἑαυτῆς πόθοι, τ’ ἀναντία δὲ ἐπιδιωκούσας τῆς κοινωνίας. Τίς ἐκ τοῦ ἀνίσου τούτου ἀγῶνος νικητὴς ἐξελεύσεται; Ἀναμφισβητήτως καὶ ἀναμφηρίτως ἡ τὸ πνεῦμα ἔχουσα ψυχὴ ὑπὲρ ἑαυτῆς, οὐχὶ δὲ ἡ τὴν ὕλην σύμμαχον ἀσπασμένη κοινωνία. Καὶ πρῶτον μὲν ὁ ἀν.σος ἀγῶν θέλει φανῇ καταβάλλων τὴν ψυχὴν, ἀλλ’ ἡ ἀλήθεια ἢ δικαιοσύνη καὶ τὸ ἀγαθόν, γέννημα τῆς πνεύματος μὴ δυνάμενα νὰ ἀποκρυθῶσι πρὸς τὸν ἐξοντωτικὸν πόλεμον τῆς κοινωνίας, θὰ ἀναλάμψωσιν ὡς ἡλιος καὶ ὡς τὸ δίκαιον ὑπὲρ ἑαυτῶν ἔχοντα, θὰ ἀναγνωρισθῶσι. Καὶ τότε πολλοὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ψυχαὶ ἀπατηθεῖσαι θὰ ἀγαπήσωσι τὴν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἐργασαμένην καὶ θυσιασθεῖσαν ψυχὴν, θὰ φωτισθῶσιν ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ φωτός, θὰ ἀναζωογονηθῶσιν ἐκ τῆς αἰωνίου αὐτῆς ζωῆς. Καὶ ἔπειτα; Τὸ ὑποκειμενικὸν τῆς χαρᾶς ἀγαθὸν ἔσται ἀντικειμενικόν. Καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ ἱστορία δώσουσιν ἀλλήλαις φίλας τὰς χεῖρας καὶ ὁδεύσουσιν ἀγαλλομένη ποδὶ ἐν ἀμεταπτώτῳ χαρᾷ αἰώνως. Ἀλλὰ μέχρι τούτου τί γενήσεται; τίς χαρήσεται; Τίς δὲ λύπην ἔξει; Ἡ χαρὰ τῆς ψυχῆς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἔσται ἑσωτερικὴ ἐπὶ τῇ δικαίᾳ αὐτῆς ἀγῶνι, ἡ δὲ λύπη πλάνη τῆς κοινωνίας ἐξωτερικὴ. Ποῖον δὲ μείζον τὸ ἑσωτερικὸν ἢ τὸ ἐξωτερικόν; Οὐδεὶς ὁ ἀντιλέγων ὅτι τὸ ἑσωτερικὸν ἢ τὸ ἐξωτερικόν, ὡς ἀληθές. Διὸ ἡ χαρὰ τῆς ψυχῆς ἔσται διαρκὴς ἢ δὲ λύπη ὡς ἐξωτερικὴ, παροδική. Τοῦναντίον δὲ ἡ χαρὰ τῆς κοινωνίας ὑπὲρ τοῦ ψεύδους καὶ τοῦ κακοῦ ἐξωτερικὴ, ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς ἀγῶνι, ἡ δὲ λύπη ἐπὶ τῇ ἀληθείᾳ τῆς ψυχῆς ἑσωτερικὴ. Ὅθεν ἡ μὲν χαρὰ αὕτη ὡς ψεῦδές ἔσται· ὀλιγοχρόνιος, ἡ δὲ λύπη ὡς ἀληθὴς αἰώνιος. Ὅθεν ὅταν ἀκούγῃς ἐκ τῶν χειλέων τῶν ἀνθρώπων ὅτι αὕτη εἶναι ἡμέρα χαρᾶς· ὀφείλεις νὰ σταθμίσης ἐὰν τὸ ἀγαθόν, δταν χαρὰν ταύτην προκαλῇ, εἶναι ἱστορικὸν ἢ ὑποκειμενικόν. Καὶ ἂν

μὲν ἱστορικὸν ἢ καὶ συμφωνῇ πρὸς τὸ ὑποκειμενικὸν εἶναι ἡμέρα χαρᾶς, ἂν δὲ διαφωνῇ εἶναι· ὄντως ἡμέρα χαρᾶς ἢ λύπης; Ταῦτα ἀκριδῶς προσέχων ὁ θεοδόπλος λογικὸς ἄνθρωπος, θέλει κανονίσει· τὸν εἶον αὐτοῦ ὥστε σωφρόνως καὶ εὐσεβῶς, δαίως καὶ δικαίως νὰ ἀγῇ. Τοῦτο ἐξετάζων καὶ ἐρευνῶν θέλει διέλθει τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ ἀγαθοῦ λάτρης καὶ ὁπαδός, τὸν εἶον αὐτοῦ ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ ἀληθεὶ εὐδαιμονίᾳ.

Ὁ παμφίλατος Σωτὴρ ἡμῶν θεάνθρωπος Χριστὸς εἰσῆρχητο εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα θριαμβευτικῶς κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Βαΐων· οἱ ἄλλοι χαίρουσιν, αὐτὸς λυπεῖται. Ὅποια ἀντίθεσις! Ἀρτί αὐτὸς ἐν τῇ ἀληθείᾳ, τῇ δικαιοσύνῃ καὶ τῇ ἀγαθῇ ἀναπνέουμένος ἔσωτερικῶς μὲν χαίρει, ἐξωτερικῶς δὲ λυπεῖται· ἐπὶ τῇ Ἰσοφειᾷ καὶ πολυτραχήλῃ πλάνῃ τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ δὲν συμπαράσύρεται εἰς τὴν ψευδὴ χαρὰν τῶν ἄλλων προσδοκῶντων αὐτὸν ἐπὶ γαίῃ βασιλέα. Ἐξ ἑναντίας δαίνει εὐθὺς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ἀγαθοῦ. Συγκρούεται πρὸς τὴν κοινωνίαν, πολεμεῖ. Φαίνεται νικῶμενος. Ἡ κοινωνία νικήσασα ἐξωτερικῶς, χαίρει ψευδῶς· διότι ἡ χαρὰ αὐτῆς ὀλίγον διαρκέσει χρόνον. Νικᾷ δ' ἀληθῶς ἡ τῆς ἀληθείας, τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀγαθοῦ λάτρης ψυχὴ καὶ διὰ τοῦτο ἀτάραχος θύει τὸ σῶμα αὐτῇ, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἐξωτερικῶς μὲν πάσχουσα· ἑσωτερικῶς δὲ ἀγαλλομένη. Καὶ ἡ χαρὰ αὐτῆς ἀληθὴς ἦν καὶ ἐγένετο αἰώνια, ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δικτῶν αὐτῆς ἠγνώχθησαν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τῆς ὑπερενδόξου Ἀναστάσεως Τῆς. Καὶ τότε τῶν ὀλίγων ὁπαδῶν αὐτῆς τὸ πένθος ὡς ἐξωτερικόν, διαρκέσας ὀλίγον, ἀντικατεστάθη ὑπὸ αἰωνίου χαρᾶς, ἡ δὲ χαρὰ τῶν φθονερῶν, φονουργῶν, κακεντρεχῶν καὶ κκοβούλων ὁπαδῶν αὐτῆς ὡς ἐξωτερικὴ, ὀλιγοχρονίως ζήσασα, εὐθὺς, ἐμκράνθη ὑπὸ τῆς ἀδιαλείπτου τῆς ψυχῆς περιφθειρούσης καὶ συνεπῶς αἰωνίας λύπης. Ταῦτα ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος αἰνιττόμενος μικρὸν πρὸ τοῦ σωσικώσου πάθους αὐτοῦ ἔλεγε πρὸς τοὺς μαθητάς· «Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὀφθαλμοὶ μου. Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι κληύσετε καὶ θρηνησέτε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθῆσθε· ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται» (Ἰωάν. ιστ'. 20)

Ὁ ἀδελφεὲ Χριστιανέ Ἕλλην πρόσχε· καὶ σὺ σήμερον τὸν ἀγῶνα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀγωνίζεσαι, τὸν εὐγενέστατον καὶ ἐνδοξότατον καὶ μακρυουργὸν ἀγῶνα τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ἀγαθοῦ. Πρόσχε μὴ σὲ πλανήσῃ ἡ ψευδὴς χαρὰ καὶ ἡ ψευδὴς λύπη. Τὰ πάντα στάθμισον ἐν τῇ λόγῃ καὶ τότε μόνον χαίρε μετὰ τῆς κοινωνίας, ὅταν τὸ ἀντικειμενικὸν ἀγαθὸν συμφωνῇ πρὸς τὸ ὑποκειμε

νικὸν τὸ ὅποιον τοιοῦτον ἐν τῇ ἀδιαφθόρῃ καὶ ἀθανάτῃ πνευματικῇ ψυχῇ σου κατέστη διὰ τῆς ὁρθῆς καὶ λογικῆς πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας. Ἄν δὲ διαφωνῇ, κλαίει ἐν τῇ χαρᾷ ἐκείνῃ χαίρει δὲ ἐν τῇ λύπῃ αὐτῆς ὅταν ἀποδυθῇ εἰς ἀγῶνα ὑπὲρ ἀληθείας καὶ ἀρετῆς.

Σωτὴρ μου γλυκύτατε καὶ πολυφίλητε, Ναί!—λέγε—νὰ μιμηθῶς θέλω ἐν τῇ ἐπικλήρῃ ρέοντι παρόντι βίῃ, διότι σὺ εἶσαι τὸ μόνον ἀληθὲς ἀγαθὸν τῆς ψυχῆς μου. Ἐνίσχυσόν με τὸν πρόσκαιρον εἶον μου νὰ κανονίζω πρὸς τὸν ἀληθὲ καὶ μόνον σωτήριον εἶον Σου τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης. Ναί!

Σέρβια 24—5—29

Ξαν. Α. Παπαμιχαήλ
(ἱατρός)

ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΜΕΝ;

Ἡ ὥραία Ἑλβετία, τὴν ὅποιαν ἐξύμνησαν οἱ ποιηταί, ἔχει εὐνοηθῇ ὑπὸ τῆς φύσεως κατὰ τρόπον ὅχι κοινόν· αἱ μεγαλοπρεπεῖς τοποθεσίαι τῆς, τὰ κατὰ πρᾶσιναι λειβάδια τῆς, αἱ ἡσυχαι· λίμναι τῆς, αἱ ὑπέροχοι κορυφαί τῆς μετὰ τὰς μαγικὰς ἀπόψεις τῶν προκαλοῦσι τὸν θαυμασμόν τῶν περιηγητῶν, οἵτινες κατὰ χιλιάδας ἐπισκέπτονται τὴν χώραν κατ' ἔτος. Καὶ ἐν τούτοις, μόνῃ ἡ φύσις, ὅσονδ' ἴσως μεγαλοπρεπὴς καὶ ὑπέροχος καὶ ἂν εἶναι δὲν ἀρκεῖ διὰ νὰ ὑψώσῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν ὑπεράνω τῶν ὀλισκῶν πραγμάτων καὶ νὰ κάμῃ τὸν ἄνθρωπον ὃν εὐγενές, μισοῦν τὸ κακόν. Καὶ τῷ ὄντι μία ἐφημερίς πολὺ διαδεδομένη ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἑλβετίας· ἔγραφε πρὸ ἑτῶν· «Ποῦ βαδίζομεν;»

«Ἡ φράσις αὕτη πενθίμως ἔχει ἀπὸ τινῶν ἑτῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἡμῶν. Ποῦ βαδίζομεν; ἀνακράζει ὁ εἰσαγγελεὺς κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του. Ποῦ βαδίζομεν, ἐπαναλαμβάνουσι· με συνεστριμμένην τὴν καρδίαν ἐκ πατριωτικοῦ αἰσθήματος· ἀνησυχίας οἱ ἐνορκοί. Καὶ εἰς τὴν ἀγωνιώδη ταύτην ἐρώτησιν, οὐδεὶς δύναται ν' ἀπαντήσῃ. Τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι· δαίνομεν ἀσχημα, πολὺ ἀσχημα. Φαίνεται, τῇ ἀληθείᾳ ὅτι ἀνεμὸς κκοῦργου παραφροσύνης πνέει· εἰς τὴν ὥραν καὶ ἀγαπητὴν χώραν μας.

Αἱ ἐναντίον τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἀπόπειραι, διαδέχονται ἀλλήλας μετ' ἀνησυχαστικῆς ταχύτητος. Τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους· ἐδάφη ἐκ τοῦ αἵματος ἐγκλημάτων εἰδεχθεστέων τῶν μὲν ἀπὸ τῶν δέ. Τὸ δὲ νέον ἔτος μόλις εἶχεν ἀρχίσει, ὅτε μία νέα ἀπὸ πειρα ἦλθε νὰ ρίψῃ τὸν τρόπον καὶ τὴν στενοχωρίαν εἰς ἐν ἐκ τῶν ὠραιωτέρων καὶ εἰρηνικωτέρων χωρίων τοῦ διαμερίσματος τοῦ Βώ. Εἰς τὸ Πανθερεά, ἄνθρω-

πος ἐσήκωσε χεῖρα φονικὴν ἐναντίον ἐνὸς ἄλλου. Καὶ πάλιν ἡ γῆ ἐποτίσθη ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου αἵματος...»

«Εἶδομεν τὸ ὑποστατικόν τοῦ θύματος, μίαν ὠραίαν οἰκίαν καθαρὰν καὶ δελεαστικὴν. Παρὰ τὴν ὑπηρετήν, ἕνας μικρὸς 12 ἐτῶν περίπου ἔκλειε πικρῶς. Ὁ πτωχὸς μικρὸς δὲν εἶχεν ἀκόμη συνειθίσει τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ μπαμπᾶς του ὁ καλὸς πατέρας του, τὸν ὅποιον τόσον ἠγάπη, ἔκαιτο ἄνους ἐκεῖ ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον μετὰ τὰ κλειστὰ παραθυρόφυλλα. Καὶ αἶφνης, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, διὰ τῆς πεδιάδος τῆς κεκαλυμμένης μετὰ χιόνος, ἄλλοι λυγμοὶ ἠκούσθησαν. Ἦσαν λυγμοὶ μιᾶς νεκρᾶς γυναικὸς, τῆς θυγατρὸς τοῦ θύματος, ἣτις καὶ αὐτὴ ἐπίσης ἀφίνετο εἰς τὴν ἀπελπισίαν τῆς...»

«Εἰς καλὸς πατὴρ οἰκογενείας ἀνηπάγη ἐκ τοῦ μέσου τοῦ ἀγαπώντων αὐτὸν οἰκείων. Εἰς γέρον κακοῦργος μέλλει νὰ παρκαπεμφθῇ πρὸ τοῦ κακούργο-δικείου. Δύο οἰκογένειαι πενθοῦσι. Ὡς ἀξιοθρήνητος ἀρχὴ νέου ἔτους!... **«Ποῦ βυθίζομεν;»**

Ἡ παιδεία λοιπὸν, ὁ πολιτισμὸς, αἱ ἀνακαλύψεις, τὰ φῶτα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, αἱ παντοειδεῖς ἀναιμορφώσεις καθὼς καὶ ἡ φύσις δὲν κατῴρθωσαν νὰ μεταβάλλωσι τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν, ἀγωνιώδης δὲ κραυγὴ ἐξέρχεται ἀπὸ πολλὰς καρδίας. **«Ποῦ βυθίζομεν;»** Οὔτε ἡ ὠραία φύσις, οὔτε αἱ ὠραῖαι τέχναι θὰ ἠδύναντο νὰ μᾶς ἀπαντήσωσιν. Οὐδεὶς εἶναι ὁ δυνάμενος ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ἔγραψεν ὁ δημοσιογράφος. Ἀληθὲς τοῦτο, οὐδεὶς πλὴν τοῦ Θεοῦ δύναται ν' ἀπαντήσῃ, ὁ δὲ Θεὸς **ΑΠΗΝΤΗΣΕΝ.**

Ἡ ἀπάντησίς του ἐδόθη διὰ τινος πολυκρότου γεγονότος, τὸ ὅποιον οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀγνοῇ, γεγονότος, εἰς τὸ ὅποιον ὁ Θεὸς ἀποδίδει τὴν μεγίστην σπουδαιότητα ἐν τῇ πολυκυμάντι ἱστορίᾳ τοῦ κόσμου. Μελετώμενον μετὰ σοδαρότητος καὶ προσοχῆς, τὸ γεγονός τοῦτο δίδει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου τελείαν, καθαρὰν καὶ μόνην ἱκανοποιητικὴν λύσιν τοῦ ταρχώδους τούτου προβλήματος. **«Ποῦ βυθίζομεν;»**

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γεγονός μετέδωκε τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου, καθὼς καὶ ἑκατομμύρια ζῶν. Ὁμοίον τούτου οὐδέποτε ὕπηρεν οὐδὲ θὰ ὑπάρξῃ. Τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ εἶναι ἀπειράριθμα ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων πλασμάτων. Ἐκ τῆς ἀπέναντι αὐτοῦ στάσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἐξαρτᾶται ἡ σωτηρία ἢ ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ, ἡ τελικὴ ἀνύψωσις ἢ ἡ ἀνεπανόρθωτος καταστροφή ὅλων ἐκείνων, τὰ ὅποια νομίζει ὅτι κατέχει.

Πρὸ 4000 ἐτῶν τὸ γεγονός τοῦτο ἐπροφητεύθη, σήμερον δὲ μετὰ 2000 ἔτη, χιλιάδες ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν εὐχαρίστως θὰ κατέθετον τὴν ζωὴν των μᾶλλον, παρὰ νὰ ἀρνηθῶσιν αὐτό. Ἀναδιφῆσατε τὰ

βιβλία τῆς ἱστορίας, ἀναζητήσατε μετὰ προσοχῆς, καὶ προσπαθήσατε ν' ἀνακαλύψητε ἐν γεγονόσι, ἢ ἐν πρόσωπον διάσημον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου νὰ εἶναι ἔτοιμος εἰς ἀνὴρ ἢ μία γυνὴ ὅπως χύσῃσι τὸ αἷμά των. Δὲν θὰ εὕρηται!

Τὸ θυμαστὸν τοῦτο γεγονός, τὸ ἀνήκουστον, τὸ σχεδὸν ἀπίθανον εἶναι ὁ φόνος τοῦ Ἰσοῦ τοῦ Θεοῦ διὰ χειρὸς ἀνθρώπων! Ἐπὶ ἐνὸς λοφίσκου, ἔξω τῆς Ἱερουσαλὴμ, τὸν ἐσταύρωσαν μέσῃ δύο ληστῶν.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ ἀνθρώπος ἀπέδειξεν τι ἦτο ἱκανὸς νὰ πράξῃ. Ἀγαπητὲ ἀναγνώστα, οἷοσδήποτε καὶ ἂν ἦναι ὁ χαρκατῆρ σου, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ θρησκεία σου, τὸ ἐπάγγελμά σου, ἡ κοινωνικὴ θέσις σου, ἡ καρδιά σου δὲν εἶναι καλλιτέρας τῆς τοῦ φονέων τοῦ Χριστοῦ.

— Ἐνώπιον τοῦ γεγονότος τούτου ὁ κόσμος ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· ἡ δίκη του δὲν θὰ γείνη πλῆρον, πάντες ἀνεξαιρέτως ὑστερήθησαν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ (Ρωμ. γ' 23) ἀπωλέσθησαν καὶ προχωροῦσι βραδέως μὲν ἄλλ' ἀκατασχέτως πρὸς τὴν αἰωνίαν κρίσιν καὶ ἀπώλειαν.

Ἐὰν ὅμως ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ἀποκαλύπτει τὸν τρομερὸν χαρκατῆρα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, ἀποκαλύπτει πρὸς τούτοις καὶ τὴν θυμαστὴν ἀγάπην τῆς καρδίας τοῦ Θεοῦ· διότι ἀν' ἐπέτρεψεν ὁ μονογενὴς Υἱὸς του νὰ ὑποφέρῃ τόσον σκληρῶς ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων, τὸ ἔκαμε διότι καὶ ἐδάσκαζε τὰς ἁμαρτίας καὶ παρκαθάσει ὅλου τοῦ κόσμου. Τὰς θλίψεις ταύτας τὰς ὀφίστατο ἕνεκα τῆς ἁμαρτίας ἕνεκα τῶν ἁμαρτιῶν σου, ἀγαπητὲ ἀναγνώστα. «Ἀπαξ προσεφέρθη διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας πολλῶν» (Ἐβρ. 9' 28) «Λι' ἑαυτοῦ ἔκαμε καὶ ὁ σταυρὸς ὅτι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν» (Ἐβρ. α' 3). Ὁ Χριστὸς ἔλυσεν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν μετὰ τὸ αἷμα αὐτοῦ» (Ἀποκ. α' 6).

ΕΞΗΚΩΣΕΝ, ΕΚΑΘΑΡΙΣΕΝ, ΕΠΛΑΥΝΕΝ τὰς ἁμαρτίας· ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς **τὸ ἔκκαμεν** ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὅτε προσέφερεν ἑαυτὸν εἰς τὸν Θεόν, ὡς ἄμωμον θύμα. Τοῦτο **ἔκκαμεν** ὁ Χριστὸς· ἀδύνατον εἰς ἡμᾶς νὰ τὸ κάμωμεν. Εἰς τὸ ἐξῆς, διὰ νὰ λογισθῇ εἰς τὸν ἀνθρώπον ἡ πράξις αὕτη, ὁ Θεὸς δὲν ζητεῖ παρ' αὐτοῦ νὰ κάμῃ τι, ἀλλὰ νὰ πιστεῦσῃ, ὅτι πάντα ἐτελέσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἰσοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ θρησκεία τοῦ διαδόλου λέγει· **ΚΑΜΕ**, ἡ θρησκεία τοῦ Θεοῦ λέγει· **ΠΙΣΤΕΥΣΕ**. Ἡμέραν τινὰ τὸ πλῆθος ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν· «Τί νὰ κάμωμεν διὰ νὰ ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;» Ὁ Ἰησοῦς τοῖς ἀπεκρίθη· «**Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, νὰ πιστεύσῃτε εἰς τούτον, τὸν ὅποιον Ἐκεῖνός ἀπέστειλε**» (Ἰωάν. στ' 28—29) «Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει ζωὴν αἰώνιον, ὅστις ὅμως ἀπειθεῖ εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, δὲν θέλει

ἴδετε ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὁργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ (Ἰωάν. γ' 36) Θεὸς δαδίζει; ἀναγνώστια; Πρὸς τὴν αἰώνιον ζωὴν, ἢ πρὸς τὴν αἰώνιαν ἀπώλειαν; Τὸ πᾶν ἐξεκτάται ἐκ τῆς τωρινῆς στάσεώς σου ἀπέναντι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἱλαστηρίου θανάτου αὐτοῦ. **Πίστευσέ τον, ἐμπιστεύθητι εἰς αὐτόν, ἐνῶ ἀναγινώσκεις τὰς γραμμὰς τούτης καὶ θὰ σωθῇς αἰωνίως.**

Ο ΕΝΕΔΡΕΥΩΝ ΚΥΝΗΓΟΣ

Εὐρισκόμην εἰς ἐκδρομὴν μετὰ τινος φίλου ἐν τῷ δάσους τινὸς τοῦ Ἰοῦρα, ὅρους τῆς Ἑλβετίας, καθ' ὃδὸν δὲ εἰδόμεν ἕνα ἡλικιωμένον κυνηγὸν μετὰ ὄπλον ὑπὸ μάλης, ὅστις μεθ' ὑπομονῆς ἀνέμενε τὸ θήρμα. Τὸν ἐπλησίασα καὶ τῷ ἔδωσα ἕν ἀντίτιπον τῆς «Ζωῆς καὶ Ἐλευθερίας» τὸ ὅποιον εὐγνωμόνως ἐδέχθη.

Κύριε, τῷ λέγει ὁ σύντροφός μου, ἡξεύρεις ὅτι καί ποιος μεγάλος κυνηγὸς σὲ ζητεῖ;

Ὁ ἄνθρωπος ἐθορυβήθη, καὶ ζωηρῶς ἐζήτησε νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κυνηγοῦ, ὅστις τὸν ἀνεζητεῖ μετὰ μεγαλειότητος φροντίδος, παρ' ὅσον κατέβαλλεν αὐτὸς διὰ τὸ κυνήγιόν του.

Μετ' ὀλίγην συνομιλίαν, ἀνεγνώρισεν ὅτι κατὰ τὰ ἔτη τῆς νεότητός του ὁ Θεὸς συχνὰ τὸν εἶχε καλέσῃ εἰς σωτηρίαν, μεταχειρισθεὶς ὡς μέσον τὴν συνείδησίν του, αὐτὸς δὲ ὅμως εἶχεν ἀντισταθῇ καὶ κατάρθωσεν νὰ κάμῃ τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως νὰ σιωπήσῃ, τῶρα δὲ τίποτε δὲν ἤσθάνετο, καὶ τίποτε δὲν ἐπίστευεν. Ἐν τούτοις δὲν ἦτο εὐτυχής, καὶ κρυφὰ ἀγωνία τὸν κατέτρυχεν ἐπὶ τῇ σκέψει τοῦ θανάτου καὶ τῆς μετὰ ταῦτα καταστάσεώς του.

ΕἰΑΝ ΕἰΝΕ ΑΛΗΘΕΣ, τῷ εἶπεν ὁ φίλος μου, ὅτι ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὅτι, ὅστις πιστεύει εἰς Αὐτόν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ὅτι, ὅστις ἐπείθει εἰς τὸν Υἱὸν δὲν θὰ ἴδῃ ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὁργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ, (Ἰωάν. γ' 16—36) ἔάν ταῦτα εἶναι ἀληθῆ, κύριε, ἡ θέσις σου εἶναι τρομερά· διότι ἔχεις διαρκῶς ἐπάνωθεν σου τὴν ὁργὴν τοῦ Θεοῦ, ἕνεκα τῶν ἁμαρτιῶν σου, καὶ ἐνίστε τρόμος θὰ καταλαμβάνῃ τὴν ψυχὴν σου ἐπὶ τῇ σκέψει τῆς τελευταίας κρίσεως.

Καὶ τώρα, ἐγὼ λαμβάνω τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἰδικὴν σου ὄψιν, ἔάν σοι ἀνωτέρω ἀνέφερα δὲν εἶναι ἀληθῆ, ὡς προσπαθεῖς νὰ πείσῃς τὸν ἑαυτὸν σου, τότε ἡμεῖς οἱ πιστεύοντες τί ἔχομεν νὰ χάσωμεν; Ποῖος ἐκ τῶν δύο μαρ εἶναι ὁ εὐτυχέστερος; Ἡμεῖς ἔχομεν εἰρήνην ἐνώπιον τοῦ θανάτου, καὶ χαρὰν εἰς θλας τὰς περιστάσεις τῆς ζωῆς. Δὲν σὰς ζηλεύομεν εἰς τίποτε. Ἐάν ὅμως εἶναι ἀληθῆ, καὶ τὸ πιστεύομεν ἀδυστάκτως, τότε ἡ θέσις σου εἶναι τρομερά, καὶ τὸ μέλλον σου φοβερόν. Φύγετε τὴν μέλλουσαν ὁργὴν, διότι ἐκτίθεσθε εἰς τὸν κίνδυνον ν' ἀνακαλύψῃτε καθ' ἣν ἡμέραν θ' ἀφήσῃτε αὐτὴν τὴν γῆν, ὅτι εἰσθε ἀπολωλώς, ὅτι ὁ Σωτὴρ εἶχεν ἔλθει διὰ σὰς, ἀλλ' ὅτι σεῖς ἠρνήθητε νὰ σωθῇτε δι' Αὐτοῦ. Διότι «ὁ Χριστὸς ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπηλωλός».

Σπεύσατε νὰ δεχθῇτε τὴν χάριν, τὴν ὁποίαν σὰς προσφέρει. «Ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, εἶπεν ὁ Χριστὸς, ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς κρίσιν δὲν ἔρχεται, ἀλλὰ μετέβη ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν». Τόσον τέλειον ἔκαμε τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας σας, ὥστε δὲν ἔχετε νὰ προσθέσητε ἢ ν' ἀφαιρέσητε τι. Ὅτι καὶ ἂν προσθέσητε εἰς αὐτό, τὴν ἠρησκείαν σας, τὰ δάκρυά σας, τὰς προσευχὰς σας, τὰ καλὰ σας ἔργα, δὲν θὰ κάμῃτε ἄλλο τι εἰμὴ θὰ μολύνετε αὐτό.

Αὐτὸς ἀπέθανε διὰ νὰ ἄρῃ τὰς ἁμαρτίας σας, καὶ διὰ νὰ κατευνάσῃ τὴν ὁργὴν, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς εἶχεν ἐναντίον σας, τῶρα ὅμως ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἱκανοποιήθη, θέλει δὲ πάντες οἱ ἄνθρωποι νὰ μετανοήσωσι καὶ νὰ πιστεύωσι εἰς τὸν Χριστὸν διὰ νὰ σωθῶσιν.

Ἀγαπητὲ κύριε, ἐξηκολούθησε ὁ φίλος μου, μὴ χάνετε καιρὸν τὰ καλλιά σας εἶναι ἤδη λευκά, δὲν σὰς μένει πολλὴ ζωὴ ἐδῶ κάτω. Σπεύσατε νὰ δεχθῇτε τὸ δῶρον, τὸ ὅποιον ὁ Θεὸς σὰς προσφέρει κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῆς χάριτος. «Τόσον ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τὸν μονογενῆ διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον». (Ἰωάν. γ' 16). Ὁ μισθὸς τῆς ἁμαρτίας εἶναι θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος διὰ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (Ρωμ. ε' 29). Ἐδέχθητε τὸ δῶρον τοῦτο; Ἡμεῖς χρησιμοποιήσαμε τὸν Θεόν, διότι σὰς τὸ ἔδωκεν. Ἐνώπιον τοιοῦτου δώρου, πῶς δύναται τις νὰ εἶναι ἀδιάφορος ἢ ἀμέριμνος; Ἐάν ἡρχητὸ τις φίλος σας νὰ σὰς φέρῃ ἐν δῶρον, τὸ ὅποιον αὐτοῦ ἐστοίχιζεν ὅλην τὴν παρουσίαν του, θὰ ἐξηκολούθητε νὰ καταγεῖνησθε εἰς τὰς ἀσχολίας σας, χωρὶς νὰ δίδητε προσοχὴν οὔτε εἰς αὐτόν, οὔτε εἰς τὸ δῶρόν του;

Δὲν θὰ ἦτο προσβλητικὸν δι' αὐτόν; Νὰ σὰς ἀγάπησῃ τόσον ὥστε τὴν παρουσίαν του ὅλην νὰ ἐξοδεύσῃ διὰ σας, νὰ λάβῃ τὸν κόπον νὰ σὰς φέρῃ τὸ πλοῦσιον τοῦτο δῶρον, καὶ σεῖς νὰ μὴ ἐνδιαφέρεσθε καθόλου, καὶ μάλιστα νὰ καταβάλλητε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ μὴ θυνθῇ νὰ σὰς εὖρῃ. Ἡ τοιαύτη διαγωγή δὲν θὰ ἦτο μεγίστη μωρία ἐκ μέρους σας καὶ σοβαρὰ προσβολὴ ἐναντίον τῆς τόσον εὐγενοῦς ἀγάπης τοῦ φίλου σας; Καὶ ὅμως τοῦτο κάμνετε ἀπέναντι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς ἦλθε νὰ σὰς φέρῃ τὸ δῶρον, τὸ ὅποιον σὰς εἶναι τόσον ἀπαραίτητον, τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν σας καὶ τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Διὰ νὰ τὸ ἀποκτήσῃ δὲ, ἔδωκε τὴν ἰδίαν του ζωὴν, τὸ πολυτίμητόν του αἷμα ἔρρευσε ἐπὶ τοῦ σταυροῦ σταγὼν πρὸς σταγὼνα, τὸ μέτωπόν του ἐστέφθη μετ' ἀκάνθας, ἡ πλευρά του ἐτρύπηθη. Ἰπέσθη τοὺς σκληροτέρους χλευασμοὺς καὶ ὕδρεις, καὶ τελευταῖον ἐγκατελείφθη καὶ ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἰπεβλήθη εἰς πάθη ἀνέκφραστα διὰ νὰ κερδήσῃ διὰ σας τὴν ζωὴν, τὴν συγχώρησιν, τὴν εἰρήνην. Ἀφήκε τὸν οὐρανὸν ἔνθα εἶχε τὴν ὑψίστην δόξαν, διὰ νὰ σὰς φέρῃ τὴν ἰδίαν του εὐτυχίαν καὶ θὰ ἐξακολουθήσητε νὰ ἦσθε ἀδιάφοροι, νὰ περιγελάτε. Αὐτὸν τὸν τρυφερώτατον φίλον σας καὶ νὰ καταβάλλητε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ μὴ σὰς εὖρῃ;

Ἄ, προσέξαι! Κάμνετε ταῦτα με κίνδυνον τῆς αἰώνιου εὐτυχίας σας καὶ με ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς σας· διότι δὲν ἁμαρτάνετε πλέον ἐναντίον τῆς ἀγιότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τῆς μεγάλης ἀγάπης του.

«Ω, ἀπήντησεν ὁ κυνηγός, καλὰ εἰναι: ὅσα λέγετε, ἀλλ' ἐγὼ εὐρίσκομαι μὲ τοὺς πολλοὺς: ὅλγοι πιστεύουσιν, ὅπως σεῖς!»

Ἀγαπητὲ κύριε, ἂν εὐρεθῇς ἐντὸς σιδηροδρόμου καὶ ἔλθῃ καταστροφὴ τις, θὰ σὰς εἶναι ἀρκετὴ παρηγορία νὰ ἡξεύρητε ὅτι δὲν εἴσθε μόνος ἐντὸς τῆς ἀμνηστοιχίας, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχουσι 500 ἀκόμη πρόσωπα:

Θὰ σὰς ἡμπόδιζε τοῦτο νὰ ἀπωλευθῇτε: Πρὸ τινῶν ἡμερῶν, δύο παιδιὰ, ὥρμησαν ἐντρομα ἐντὸς τῆς τραπεζαρίας τοῦ ξενοδοχείου Λέτσμπουργ, κραυγάζοντα: «Ἡ χιονοστοιχία! ἡ χιονοστοιχία!».

Μετὰ δύο λέπτια, ἡ ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις ἡ παρκαθίστα ὑπὸ τῆς χιονοστοιχιάδος, κατέστρεψε τὸ ξενοδοχεῖον ὡς χάρτινον πύργον καὶ ἔθαψεν ὑπὸ τὰ ἐρείπια του ἐκείνους, οἵτινες ἡσύχως ἐκάθηντο περὶ τὴν τράπεζαν. Ἐκ μέσου τῶν ἐρειπίων ἀνέστυρον ἐπίσης καὶ τὰ πτώματα τῶν δύο μικρῶν, τὰ ὅποια ἐπλάκωθησαν ὅχι ὑπὸ τῆς χιονοστοιχιάδος, ἡτις ἐστάθη 50 μέτρα μακρὰν τοῦ μέρους ἐκείνου, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ ξενοδοχείου. Τὰ μικρὰ τὰυτα παιδιὰ ἦσαν νὰ καταφύγουν ἐκεῖ ὅπου ἦτο περισσότερος κρύψαν δὲν ὅμως κακὸν λογαριασμόν, διότι ἂν ἔμενον ἔξω θὰ ἐσώζοντο.

Ἡ αἰώνιος ἀσφάλειά μας δὲν εἶναι θεδαία, ἐπιδοῦν εἰμεθα μὲ τοὺς πολλοὺς, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰμεθα μὲ τὸν Χριστὸν, διότι ἐδέχθημεν τὸν Χριστὸν, καὶ διότι μένομεν ἐν τῇ Χριστῷ. «Λέν εἰναι λοιπὸν τώρα οὐδεμία κατάκρισις εἰς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ (Ρωμ. η'. Δ.).

ΑΙ ΔΥΟ ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Καθὼς θὰ ἐννοήσητε, πρόκειται, περὶ τοῦ ὅψι-
στου ζητήματος, τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς σου.

Δὲν εἶσαι σεσωσμένος!.. Λύσσασι: ὅμως νὰ σωθῇς σήμερον, τώρα. Οὐδὲ σικὰ ἀμφιβολίας ὑπάρχει εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, εἶναι ὁδὸν: διότι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ σαφῶς τὸ κηρύττει.

Τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ; ἐρωτᾷς.

Δὲς ἔχεις νὰ κάμῃς τίποτε... Λέν εἰσαι εἰς θέσιν νὰ κάμῃς τὸ παρκαθίστα πρᾶγμα διὰ νὰ εὐαρεστήσῃς τὸν Θεόν. Πρὸ πάντων πρέπει νὰ δεχθῇς ἐκεῖνο τὸ ὅποσον ἄλλος ἔκαμε διὰ σέ. Καὶ τοῦτο σὲ φέρει νὰ μελετήσῃς τὴν πρώτην βίβιν τοῦ ζητήματος. Ἰδοὺ αὐτὴ. Ἡ παρελθούσα ζωὴ σου καὶ πράξεις σου, οἱ λόγοι σου, αἱ σκέψεις σου, σὲ κατηγοροῦσιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὁ παρκαθίστα νόμος τοῦ σὲ κατασυντρίβει: εἶναι ἀδύνατον νὰ πληρώσῃς τὸ χρέος σου. Τὸ αἰσθάνεσαι, ὡς ἐκ τούτου ὑποφέρεις. Ἡ συνειδήσις σου, ἀντὶ νὰ σὲ βοηθήσῃ σὲ τυραννεῖ περισσότερον. Οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰς συμβουλὰς των, αἱ παντὸς εἰδους προσπάθειαι .. γνωρίζεις πόσον ἀδύνατοι εἶναι νὰ θώσωσι σωτηρίαν.

Ὡστε λοιπὸν δὲν ὑπάρχει, διέξοδος:

Ὅχι, διέξοδος δὲν ὑπάρχει, πλὴν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐσταυρωμένου χορηγουμένης, τοῦ ὁποίου τὸ αἷμα ἔτρεξεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ διὰ σέ. Βλέπεις δὲ Αὐτὸν προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ ξύλου, αὐτὸν τὸν Δίκαιον νὰ πά-

σχῃ διὰ σέ τὸν ἄδικον. Αὐτὸς ἔφερεν ἐπὶ τοῦ σώματος Αὐτοῦ, καὶ ἐξιλέωσε πάσας τὰς ἁμαρτίας, αἵτινες σὰς καταδράκονοι. Αὐτὸς δὲν ἔπρεπε ν' ἀποθάνῃ, ἐγεύσθη ὅμως θάνατον διὰ νὰ κανονίσῃ τὸν ἰδικὸν σου λογαριασμόν. Οὔτε οἱ λόγοι σου, ἀλλ' οὔτε τὰ θύματα σου. ἡδύνατο νὰ σὲ σώσῃ, καὶ διὰ τοῦτο ἔδωκε τὴν ζωὴν Του, ἔχουσε τὸ αἷμα Του, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξία ὑπερβαίνει διὰ νὰ σοῦ χορηγήσῃ αἰώνιον σωτηρίαν.

Τετέλεσται! εἶναι ἡ λέξις, ἡτις πίπτει τῶν χειλῶν Του, ἐνῶ προσδίδει εἰς σέ.

Καὶ τώρα ἄς ἴδωμεν τὴν ἄλλην ὁψιν.

Ἐὰν θέλεις δύναται νὰ σωθῇς τώρα ἀμέσως χωρὶς νὰ κάμῃς τίποτε, χωρὶς νὰ ἐξοδεύσῃς τίποτε. Σὺ ὅμως δυστάξεις καὶ ἀναβάλλεις. Διὰ τί; Διότι δεχόμενος τὴν σωτηρίαν, καταδικάζεις τὴν παρελθούσαν ζωὴν σου.

«Ἐάν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, λέγει ὁ Ἰησοῦς, ἄς ἀπκρηνθῇ ἑαυτὸν, ἄς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἄς με ἀκολουθῇ» (Ματθ. ις. 24).

«Τὸ νὰ ἀπκρηνθῇς σεαυτὸν», ὁχιδιὰνὰ σωθῇς, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀκολουθήσῃς τὸν Κύριον, ὅστις σοὶ προσφέρει σωτηρίαν δωρεάν, εἶναι διὰ σέ ἐμπόδιον μέγα. Ἐὰν τὴν δεχθῇς, αἰσθάνεσαι ὅτι θὰ γίνῃς κτημὰ σου, ὅτι οὕτω δέχεσαι νὰ σὲ βοηθήσῃ εἰς ἕνα νέον δρόμον, ὅστις σοὶ ἦτο ἄγνωστος μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Ὁ Θεὸς δὲν ζητεῖ νὰ σωθῶμεν καθ' ὃν τρόπον μᾶς συμφέρει καλλίτερα, ἀλλὰ «παραγγέλλει εἰς πάντας τοὺς ἄνθρώπους πανταχοῦ νὰ μετάνοιωσιν». (Πρᾶξ. ις. 31) Τὸ θέλημά του εἶναι, «ὅστις βλέπει τὸν ὕδον, καὶ πιστεύει εἰς αὐτόν, νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον,» (Ἰωάν. ς. 40) Τὸ μέσον τοῦτο τῆς σωτηρίας εἶναι τὸ μόνον μέσον σωτηρίας, διὰ πάντας, εἶσαι ὅμως ἐλεύθερος νὰ μὴ τὸ δεχθῇς καὶ νὰ ἀπολεσθῇς διὰ παντός.

Φοβεῖσαι ἴσως νὰ γείνης δοῦλος τοῦ Κυρίου!... Δοῦλος... ἀλλ' εἶσαι ἤδη, καὶ θά μείνης τοιοῦτος αἰώνιος.

Λέν εἶναι εἰς τὴν χεῖρά σου νὰ διαφύγῃς τὴν δουλείαν: τὸ μόνον τὸ ὅποσον ἔχεις εἰς τὴν ἐξουσίαν σου, εἶναι νὰ ἐκλέξῃς τὸν Κύριόν σου. Εἴτε νὰ μείνης δοῦλος τοῦ Σατανᾶ, ἢ νὰ γείνης δοῦλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ: «Ἐλθετε πρὸς Με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς ἀναπαύσει. Ἀραγε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὅμας, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, διότι πρῶτος εἰμαι καὶ ταπεινὸς τὴν καρδίαν, καὶ θέλετε εὐρεῖ ἀνάπαυσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν.

Διότι ὁ ζυγός μου εἶναι καλός, καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρὸν» (Ματθ. ια. 28—30). **Κ.Α.**

Διαβάσετε καὶ διαδίδετε

**Τὸ Δεκαπενθήμερον Περιοδικὸν
«NEA ΖΩΗ»**

ΕΜΜ. Υ. ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΥ Π. Θ.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ*

Ὁ σκοπὸς δὲν προτίθεται τὸ κάλλιστον Σωματεῖον τοῦ Συλλόγου τῶν Γονέων ἐπιβάλλει, νομίζομεν, τὴν ἐξέτασιν ἐνὸς ζητήματος ὅπερ ἀνθρώπος ἢ τίθεται εἰς τὸ περιθώριον, προκειμένου περὶ κινήσεων παρομοίων, ἢ ἐξετάζεται ἀπὸ ἐπόμενων νομομετρῶν καὶ δίδει ὡς ἐκ τούτου ἀφορμὴν εἰς πλείστας ὁδὸς παρεξηγήσεις. Φρονοῦμεν διηλαθῆ, ὅτι ἡ ἐξέτασις τοῦ προβλήματος τῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς τῶν ἐλλήνων παιδῶν δὲν εἶναι ζήτημα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ παραμεριθῇ ἢ νὰ ἐξετασθῇ παρέρως καὶ διὰ καὶ ἀπὸ μιᾶς μόνον πλευρᾶς. Καὶ δεβαίως δεσφύλλοις Γονέων ἐπιβιάζει τὴν διδωμένην καὶ τὴν διαφώτισιν τῶν γονέων τῆς πόλεως διὰ τὴν ἐποφελῆ ἐπίβλησιν τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ἀνατροφὴν ζητημάτων, ἐννοεῖ νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν τῷ τοῦ παιδίου τῆς παρ' ἡμῶν πραγματικότητος καὶ δὲν ἡδύνατο ν' ἀδιαφορήσῃ εἰς ὅ, τι ἀπετέλεσε μέχρι πρό τινας τὴν βᾶσιν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς τῆς ἐλλήνων προποδῶν τῶν νέων ἀγωγῆς καὶ εἰς ὅ, τι—παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν πρὸς τὸ νεωτερίζειν τάδιν—ἀποτελεῖ ἐν τούτοις καὶ ὁμῆρον ἔτι, ὡς καὶ εἰς τὸ μέλλον θ' ἀποτελεῖ, ἀνάγκην ἀναπόδραστον τῆς τ' ἀνώτερα πάντοτε ἐπιποθοῦσας νεανικῆς ψυχῆς. Διότι περὶ ἀνάγκης ἀναποδράστου τῆς ψυχῆς πρόκειται, ὅταν περὶ τοῦ θρησκευτικοῦ προβλήματος εἴνε ὁ λόγος καὶ τεραστίαν ἀρνῶν αὐτῆς ταύτης τῆς πραγματικότητος ἀποτελεῖ ὁ τρόπος καθ' ὃν τοῦτο ἀνθρώπος ἀντιμετωπίζεται παρ' ἡμῶν. Καὶ δὲν πρόκειται μὲν δεβαίως τὴν ἐσπέραν ταύτην νὰ δαπανηθῇ τοῦ ἐκλεκτοῦ ἀκροστηρίου μας ὁ πολὺτιμος χρόνος εἰς ζητήματα ἐπὶ τῶν ὁποίων δεῖν μεταξὺ τῶν παιδαγωγικῶν διεξάγεται ἔρις, οὐδ' αἰδομένη ἀκόμῃ τὴν ὁρεξίν νὰ κατέλθωμεν εἰς ἀγῶνα τοιοῦτον, ἐπιθυμοῦμεν ὅμως νὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ν' ἀπαδοχολήσωμεν τὴν προδοχὴν δας, Κυρίαί καὶ Κύριοι, ἐπὶ ὅν κυρίως δημῶν τοῦ ὅλου ζητήματος, ἐπὶ τοῦ πῶς τίθεται ὁ λ. ν. τὸ θρησκευτικὸν πρόβλημα ὁμῆρον παρὰ τῇ νεωτέρᾳ τῶν ἐλλήνων παιδῶν γενεᾷ, ἐπὶ τοῦ πῶς ἀντιμετωπίζεται τὸ πρόβλημα τοῦτο διὰ τῆς ἀνθρώπου παρ' ἡμῶν θρησκευτικῆς ἀγωγῆς καὶ ἐπὶ τοῦ πῶς ἀπ' αὐτῆς τῆς θέσεως τοῦ προβλήματος εἶναι δυνατόν νὰ ἐξενεθῇ ἡ ἀποτελεσματικὴ ἀντιμετώπισις του.

Τὸ θρησκευτικὸν πρόβλημα τίθεται εἰς πᾶσαν ψυχὴν, ἡ ὁποία ἀνοίγεται εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Τίθεται, ὁδὸν καὶ ἂν ὀριζομένη κωμωθεωρία ἐπιβάλλει εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς τῆς ἀρνῶν τῶν. Τίθεται ὁδὸν καὶ ἂν δι' ἀπλοϊκούς τινες ὑπερδυσχερῆτικαί θεωρεῖται λελυμένον. Τὸ θρησκευτικὸν πρόβλημα τίθεται καὶ ἐκεῖ ἀκόμῃ ὅπου οὐδεὶς ὑποπτεῖται τὴν ὑπαρξίν του, τόδον εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνατρεφόμενου εἰς περιβάλλον εὐσεβὲς ὁδὸν καὶ

εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδαγωγουμένου εἰς περιβάλλον ἀθρησκον ἢ ἀδιάφορον θρησκευτικῶς. Τὸ νὰ εἴπωμεν ὅτι κακῶς τίθεται εἶναι ἄλλο ζήτημα καὶ τὸ νὰ ἀρνῶμεν τὴν ὑπαρξίν του εἶναι ἄλλο ζήτημα ἐπίσης. Ἀλλὰ τίποτε εἰς τὴν φύσιν δὲν παραμελεῖται ἀτιμωρητῇ, τίποτε εἰς τὴν φύσιν δὲν δυνάμεθα ὑγιᾶς ἔχοντες ν' ἀρνῶμεν ὡς κακῶς τίθεται μὲν, ἀπλοῦστα διότι ἡ φύσις δὲν ἔχει ἔρωτῃ, ἡ φύσις ἔχει τοὺς νόμους τῆς καὶ ὑποστηρίζουσι τοῦτο πλεον τοῦ δέοντος οἱ ὁδοὶ τοῦ θετικισμοῦ καὶ τῆς ἐλβετικῆς κωμωθεωρίας. Τὸ πρόβλημα τὸ θρησκευτικὸν εἶναι τεθειμένον εἰς πᾶσαν ψυχὴν ἀρχομένην νὰ ζῇ δυνατὸν θρησκευτικῶς καὶ διανοητικῶς καὶ εἶναι ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸ ὅλον πρόβλημα τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ζωῆς, εἶναι ἀνεξαρτήτως ἀκόμῃ πρὸς πᾶσαν λεπτομέρειαν τῆς καθ' ἡμέραν τοῦ νέου ἀνατροπῆς δυνατῆς εἰς πᾶν δημῶν τῆς κοινωνικῆς τοῦ ἡ, καὶ εἰς τῆς ἠθικῆς του ζωῆς. Τὸ νὰ εἴπω τις ὅτι τὰ πράγματα καλῶς ἔχουσι, τὸ νὰ ἐπαναπαυθῶμεν εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπαυδὲν ἴδως νὰ ὑπάρξῃ τὸ πρόβλημα τοῦτο δι' ἡμᾶς καὶ ν' ἀδιαφορήσωμεν εἰς τὴν πραγματικὴν τὴν ζωτικὴν ἀνάγκην τῶν νεωτέρων, ὡς πρῶτοντι τινες, ἀποτελεῖ ἀρνῶν τεραστίαν τῆς πραγματικότητος, ἐπαρῶν τῆς φύσεως τοῦ ζητήματος, ἀγνοίαν αὐτόχρημα τῆς δοξαριότητος τοῦ προβλήματος, ἔγκλημα ἀνυγνώριστον πρὸς τὴν τῶν ἀρνῶν μὲν ἐν τῷ ἀγῶνι νεανικῆς ψυχῆς. Καὶ δὲν διαφέρει ἡ τακτικὴ αὕτη ἀπὸ τὴν προηγουμένην τῶν θετικιστῶν πολιτικὴν εἰς ὡς πρὸς τὴν προϋπόθεσιν, ἀπ' ἧς εἰς τὸ ἴδιον ἀμύδεται δύναται τῶνται ἀποτέλεσμα.

Οἱ ἔφηβοι καὶ οἱ νέοι μας ἀνεργάτιστοι παραδύρονται ὑπὸ τῶν παντοειδῶν τῆς δημοκρατικῆς φαντασίας τῶν ἀνέμων καὶ ἀπληροῦμένοι τίλος θυθίζονται εἰς τὸν ὁκεανὸν τῆς προχειροτέρας λίνδεως, τὴν ὁποίαν θὰ εὐρωδῶν εἰς τὰς κληρονομικὰς τῶν προδιαθέσεις καὶ εἰς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ περιβάλλοντος, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ διέρχονται τὰ δημοκρατικώτερα τῆς ζωῆς τῶν ἔτη.

Ἐκεῖνο, ὅπερ τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐξαρθῇ ἰδιαιτέρως, εἶναι ἡ περίπτωσις τῶν ἐφήβων τῶν ἰδικῶν μας, τῶν ὁποίων τὸ πρόβλημα τὸ θρησκευτικὸν παρουσιάζεται ὑπὸ ποικίλας μὲν μορφᾶς, ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ περιβάλλοντος τῶν, τὸ αὐτὸ ὅμως πάντοτε ἐν τῇ οὐσίᾳ του παραμένει, ἐφ' οἷαν ὁδὸν καὶ ἂν ἐμφανισθῇ μορφήν. Ἐχομεν ἐπ' ὅψι τὴν πείραν τόδον τῶν εἰς εὐσεβεῖς οικογενεῖας ἀνηκόντων ἐφήβων ὁδὸν καὶ νέων ἀνατρεφόμενων ἐν περιβάλλοντι ἀθρησκῶ ἢ ἀδιάφορῳ θρησκευτικῶς καὶ νέων τόδον ἐξ εὐπόρων ὁδὸν καὶ ἐξ ἀπορωτέρων οικογενειῶν προερχομένων, καθὼς ἐπίσης καὶ νέων ἀδολογμένων μετὰ τὰς ὁδοὺς τῶν ἢ διαπαλαιόντων ἀπ' αὐτῆς τῆς παιδικῆς τῶν ἡλικίας. Δὲν θὰ ὁδὸν κουργάσωμεν μετὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν ὁλοκληροῦ τοῦ ἐπ' ὅψι μας ὑλικοῦ, θὰ παρουσιάσωμεν ὅμως τὰ τυπικώτερα παραδείγματα ἐξ ἐκάστης τῶν τάξεων τούτων.

Ἐφθός ζήσας ὑπὸ εὐδεδέστατον οικογενειακὸν περιβάλλον, ὡς ὑψίστην αὐτοῦ ὑποχρεῶν θεωρῶν μέχρι πρό τινας τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν του καθηκόντων, μὴ παραλεί-

* Διάλεξις γενομένη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς «Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας» κατὰ πρόσκλησιν τοῦ «Συλλόγου Γονέων Ἀθηνῶν».

ΑΙ ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ - ΤΑ ΑΓΙΑ ΤΟΙΣ ΑΓΙΟΙΣ

πων Κυριακὴν χωρὶς νὰ μεταλάβῃ τῶν θείων Μυστηρίων, ἥτο τὸ δυστηρητικώτερον μέλος ἐνὸς κύκλου, τὸν ὁποῖον διευθύνουмен ποδ' τετραετίας. Ἐνθυμούμεθα ἀκόμη τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα εἰς πᾶσαν στιγμήν ἔχυνε κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας μᾶς δυσκεντρώεις καὶ τὸν αὐτόχρονα ἱεραποδοτικὸν ζήλον, τὸν ὁποῖον ἐπὶ τι διάστημα εἶχεν ἀναπτύξει μεταξὺ τῶν δημολίκων του. Ὁ ἔφηθος ἐδοῦδατε τότε, ἂν καλῶς ἐνθυμούμεθα εἰς τὰς πρώτας γυμναστικὰς τάξεις καὶ ἤρχιδεν οὐκὶ μετὰ πολὺ νὰ αἰσθάνεται τὴν ἐσωτερικὴν ἐπανάστασιν, τὴν ὁποῖαν δοκιμαζοῦν ὅλοι οἱ νέοι τῆς ἡλικίας καὶ τῆς μορφώσεώς του. Ἡ εὐδέχεια τοῦ οἰκογενειακοῦ του περιβάλλοντος, ἡ εὐδέχεια τὴν ὁποῖαν ἀπὸ τοῦ περιβάλλοντός του τοῦτου εἶχεν ἐμποτισθῇ δὲν ἦν νὰ τοῦ πλέον ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ψυχικὰς του ἀνάγκας, διότι ἥτο μία εὐδέχεια τυπικὴ, μία εὐδέχεια μόνον θανατοθηματικὴ, ἂν προτιμᾷτε, ἀλλὰ ἐντελὴς ἀδιαφώτιστος, εὐδέχεια ἡ ὁποῖα θυνότατο εἰς μόνην τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν καθήκοντων καὶ ζήλων, ὁ ὁποῖος προήρχετο μόνον ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἔφηθου, ζήλων ὁ ὁποῖος πολὺ ἡθικῶς ἠδύνατο νὰ κατανύσῃ καὶ εἰς τὴν ἐπιδιώξιν ἀντιθέτων σκοπῶν. Καὶ πράγματι οὕτω συνέβη. Ἡ ἐπαφὴ του μετ' ἄλλου τινὸς κύκλου ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν παντοῦ θυνόταναι διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν κακῶς ἐννοουμένων δικαιωμάτων τῆς νεανικῆς ἡλικίας, ἤρκεσε διὰ νὰ τὸν κατανύσῃ ὅχι ἁπλῶς ἀδιάρητον πρὸς τὸν παλαιὸν του κύκλον καὶ πρὸς τὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας μέχρι τότε ὑπερέτει ἀλλὰ καὶ ἐχθρὸν ὅχι μόνον τῶν ἰδῶν καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ κύκλου ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν μετεχόντων αὐτοῦ προδῶπων. Ἡ περίπτωσις δὲν ἔμεινε ἀμελέτητος καὶ ἡ μελέτη τοῦ γεγονότος τοῦτου μᾶς ἀπέδειξαν ὅτι ἡ εὐδέχεια τοῦ ἐν λόγῳ νέου θυνώδετο ὑπὸ τινος ὑψηλοφροσύνης, δυσχερόνως ἥτο εὐδέχεια ταῦτίζουσα τὴν θρησκευτικὴν οὐσίαν πρὸς τοὺς θρησκευτικοὺς τύπους, εὐδέχεια ἀποβλέπουσα εἰς τὴν θρησκείαν μόνον ὡς πρὸς δύναμιν θαυματουργικὴν, εὐδέχεια ἐπαγορευμένη μᾶλλον ἐκ τοῦ φόβου τοῦ Ἀγνωστοῦ Θεοῦ. Ἐν ᾧ δὲ τοιαύτη ἥτο τοῦ νέου ἡ θρησκευτικὴ κατάστασις, ἀπὸ τοῦ οἰκογενειακοῦ του περιβάλλοντος προφανῶς οὕτω διαμορφωθείδα ὁ ἄγων ὁ ἠθικὸς δὲν εὗρισκε τὸ ποθοῦμενον τέγμα καὶ εὐθὺς ὡς ἐδόθη ἡ εὐκολος ἀφορμὴ τῆς εὐκολωτέρας διεξόδου ἐρρίφθησαν τὰ ὅπλα, τοδοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον ἐν τῷ νέῳ του κύκλῳ ἡ ματαιόφρων ὑψηλοφροσύνη τοῦ ἔφηθου μᾶς θὰ εὗρισκε τὴν ἰκανοποίησιν τῆς ἐν ταῖς περιπέτειαις καὶ ταῖς κατακτῆσεσι τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία τῷ παρουσιάσθη ὅτι τῷ ἐκλείετο τρόπον τινὰ διὰ τῆς εὐδείας του τῆς μεταγχολικῆς, τὴν ὁποῖαν ὀκοπιμῶς τάχα καὶ χάριν ἀνομιολογήτων θυμφορόντων τῷ ἀπεκρυπτον οἱ ἄνθρωποι τοῦ πρώτου του κύκλου. Ὁ νέος ἀπετίναξε πάντα ὀνύδατον πρὸς τὰς παλαιότερας του γνώσεις, μετὰ θανάτου ἐδουκόφανται τώρα ὅ,τι ἄλλοτε ἀπετέλει τὸ γλυκύτερον κέντρον τῶν ἀσχολιῶν του, ἐπέθυμι νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ μεταβολὴν καὶ ἐπειθὲς μεταβολαὶ τοιαῦται δὲν ἀποδεικνύονται διὰ τῶν ἁπλῶν λόγων ἀποτελεῖ τὴν στιγμήν ταύτην τέλειον ναυάγιον ἠθικόν, εἰς ἡλικίαν μόλις 18-19 ἐτῶν.

(Ἀκολουθεῖ)

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν δύο ἀρθρῶν μου περὶ τῆς καταλλήλου, κατ' ἐμὴν γνώμην δικέσεως τῶν Μοναστηριακῶν κτημάτων εἶχα σκοπὸν νὰ μὴν ἀσχοληθῶ πλέον περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπως καὶ σφῶς ἐδήλουν εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου. Ἐν τούτοις ὅσα ἔκτοτε εἶδα καὶ ἤκουσα μὲ ἀναγκάζουν νὰ ἐπανέλθω εἰς αὐτό. Ἡθέλησα δηλ. νὰ ἐπισκεφθῶ πάλιν τὰ ἀπὸ τὰ δάκρυα καὶ τὰ αἵματα τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἡμῶν αὐτῶν ποτισμένα καὶ καθηγιασμένα ἐδάφη τῆς πολυκαπημένης μᾶς Κρήτης. Ἐλυπήθην δὲ σφόδρα δι' ὅσα ἐκεῖ εἶδα καὶ ἤκουσα περὶ τῶν Μοναστηριακῶν πραγμάτων.

Εἰναι γνωστὸν, ὅτι ἀπὸ τὰ κτήματα, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἄλλα μὲν ἐνοικιάζονται ἄλλα δὲ κατέχουν καὶ νέμονται οἱ Μοναχοί. Λοιπὸν περὶ τῶν πρώτων λέγω ὅτι καθ' ἐκάστην ἐρημοῦνται καὶ ἀποδύλλουν πᾶσαν ἀξίαν. Φαντασθῆτε ὅτι ὅσαι ἐλαίαι εἰναι θυνάτων νὰ ἐκρίζωθουν καὶ μεταφυτευθοῦν ἀλλὰ, ἐκρίζωνται, ἀπὸ δὲ τὰ οἰκήματα, ἀποθήκας, ἐλαιοτριβεῖα κ.λ.π. ἐφρησθῇ ἤδη πᾶσα ἡ ξυλαία, σανίδες, δοκοὶ κ.λ.π. ὑπελείφθησαν δὲ μόνον οἱ τοῖχοι καὶ οὗτοι κατὰ πολλὰ κατεστραμμένοι, διότι ἀπειτοιχίσθησαν καὶ ἀπεκομίσθησαν αἱ λεγόμεναι ἡμερόπατραι ἢ πελέκια. Οἱ ὀφθαλμοὶ μου εἰναι ἀπὸ τοῦ 1866 σενειθισμένοι νὰ ἐλέπουν τοιαύτας καταστροφὰς κτημάτων καὶ οἰκημάτων, ἀλλὰ τότε ἐπρόκειτο περὶ κτημάτων ἀλλοθρήσκων, τώρα δὲ ἐπέπρωτόμοι νὰ ἴδω παρομοίως καταστροφὰς καὶ εἰς ἐκκλησιαστικὰ πράγματα καὶ ταῦτας γενομένας ὑπὸ λεγομένων Χριστιανῶν! Περὶ δὲ τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα κατέχουν καὶ νέμονται οἱ καλόγηροι δὲν δύναμαι νὰ μαρτυρήσω τίποτε ἐξ αὐτοψίας· ἐδεχάμην δὲ μόνον ὅτι ἀμπελος μεγάλῃς ἀξίας καὶ ἐκτάσεως (200 ἐργατῶν) ἀνήκουσα εἰς τὴν Μονὴν Πρέβελη ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν Μοναχῶν καὶ ἡρημώθη, ὥστε καὶ τύχαι τῶν κτημάτων τούτων δὲν φαίνεται νὰ εἰναι πολὺ καλύτεραι ἀπὸ τὰς τῶν ἄλλων.

Τὶ δὲ γίνονται τὰ εἰσπραττόμενα ἐνοίκια; Διατίθενται ταῦτα συμφώνως ὅπως ὁποῖοτε πρὸς τὸν ἱερὸν σκοπὸν τῶν ἱδρυτῶν καὶ ἀφιερωτῶν; Πολλοὺ γε καὶ τοῦ παντός δεῖ. Εἰναι ἐτη πολλὰ ὅπου ἐνοικιάζονται τὰ κτήματα ταῦτα καὶ εἰσπράττονται τὰ ἐνοίκια ἀπὸ τὰς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐκάστου νομοῦ ἐδρευσσας Μοναστηριακὰς λεγόμενας ἐπιτροπὰς, συνισταμένας ὡς εἰκός, ἀπὸ ἐμμίσθους προέδρους, γραμματεῖς κλπ. ἄλλ' οὐδεὶς μέχρι τοῦδε εἶδε νὰ γίνῃ τὸ ἐλάχιστον καλὸν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας. Ἐκ τῶν εἰσπραττομένων χρημάτων ἤκουσα ὅτι μισθοδοτοῦνται οἱ ἀρχιερεῖς, οἰκοδομοῦνται οἰκήματα, παρέχονται δάνεια εἰς τοὺς ἐφέδρους, καὶ ὑποτροφίαι εἰς φίλους κλπ. Ἀλλ' οἱ μὲν ἀρχιερεῖς παραπονοῦνται ὅτι ἀπὸ πολλῶν μηνῶν δὲν λαμβάνουν μισθόν, τὰ δὲ δάνεια παρέχονται εἰς τοὺς ἐφέδρους, ὡς ἤκουσα, δυσκολώτατα καὶ κατόπιν πολλῶν καὶ ποικίλων διατυπώσεων (ὅτι θὰ ὀπισθοῦν ἐγγείρισιν κλπ). Ἡ δὲ οἰκοδομὴ οἰκημάτων, ἔστω καὶ γενικὸς ἐνδιαφέροντος, δὲν εἰναι, νομίζω, σκοπὸς τῶν ἱερῶν Μονῶν καὶ πολὺ ὀλιγώτερον ἀκόμη αἱ ὑποτροφίαι φίλων. Τὶ νὰ Σὰς εἰπῶ; Θεὸς νὰ μοὶ συγχωρήσῃ, ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται διεξίξουν ἐπὶ τῇ ἴσῃ τῶν ἄλλοτε

Δημογεροντιῶν, αἱ ὁποῖαι ἰδρῦθησαν μὲν, ἵνα διαχειρίζονται καὶ σώζουσιν τὰς περιουσίας τῶν ὀρφανῶν, κατῴρθωσαν δὲ νὰ τὰς καταδροχίσουν (ἡ τοῦ Νομοῦ Σφακίων Δημογεροντία μέχρι λεπτοῦ). Τοιοῦτοτρόπως ἀνεπτύχθη μία πονηρὰ ἀμιλλα, τρώγουν οἱ καλόγηροι καὶ οἱ φίλοι τῶν, τρώγουν οἱ διαχειριζόμενοι τὰ ἐνοίκια, λοιπὸν λέγουν οἱ χωρικοὶ ὅς φάγωμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ τοῦ καταλήξωμεν. Αὐταὶ εἶναι αἱ τύχαι τῶν ἱερῶν τούτων περιουσιῶν, καθ' ἑκάστην ἐλαττοῦται ἡ ἀξία τῶν καὶ ἐξατμίζεται, ὥστε κατ' ἐμὲ μόνον μία ταχίστη ἐκποίησης αὐτῶν καὶ ἀποταμίσεως τῆς ἀξίας αὐτῶν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν θὰ ὅνη θῇ νὰ τὰ διασώσῃ.

Καὶ σημειώσατε, παρακαλῶ, ὅτι τελοῦνται τὰ ἐγκλήματα ταῦτα καθ' ὃν χρόνον τὰ πράγματα τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν εἶναι ἀξία δακρύων. Ὅπως τὴν ἀπροστάτετον καὶ ὀρθοῦσαν Ἀφρικὴν αἱ Εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις ἐσπευσαν καὶ σπεύδουν νὰ διακρῶσιν, οὕτω τοὺς ἀπροστατεύτους ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ὁπαδοὺς αὐτῆς σπεύδουν νὰ διακρῶσιν αἱ διάφοροι προπαγάνδαι, καθολικῶν, εὐαγγελιστῶν, χιλιαστῶν κ. λ. π. Ὅστις δὲ, ὅπως ὁ ὑποφαινόμενος, πρὸ πάντων ἐν τῇ ἐνότητι τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἔμαθε νὰ διαδλέπῃ τὴν ἐθνικὴν μας ἐνότητα, ἐκαίνο δύνανται νὰ νοήσῃ τίνος καὶ πόσους ἐθνικοὺς κινδύνους σημαίνουν αἱ ἀποσπάσεις αὐταὶ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Τί δὲ ἀντενεργούν εἰς ταῦτα οἱ ἡμέτεροι ἀρχιερεῖς, ἀρχιεπισκοπὴν, ἐπισκοπὴν, καλόγηροι, ἱερεῖς καὶ λοιποὶ; Τίποτε, ἀπολύτως τίποτε. Καὶ τί εἶναι ἱκανοὶ νὰ κάμουν, ὅπως ἔχουν καταντήσει; Ἦκουσα ὅτι Ἐπίσκοπος τις προσεκάλεσέ τινα τῶν ἀποσπασθέντων καὶ τὸν ἠρώτησε, διατί ἐγκατέλειπε τὴν ὁρησθεῖαν τῶν πατέρων σου, ὃ δὲ ἀπήντησε: «Εἰμαι 40 ἐτῶν ἄνθρωπος, ἐπὶ γαίᾳ τακτικῶς εἰς ἐκκλησίαν ἀλλ' οὐδέποτε ἤκουσα καὶ ἔμαθα πραγματικῶς οὔτε τί ἦτο οὔτε τί ἀληθὲς ἐδίδασκεν ὁ Χριστός. Τώρα ἐδιδάχθην ὅλα αὐτά, καὶ τώρα ἡμπορῶ νὰ εἶπω ὅτι εἰμαι χριστιανὸς καὶ μάλιστα ἐν πλήρει γνώσει καὶ ἐπιγνώσει». Πρὸς ταῦτα ὁ ἐπίσκοπος ἠναγκάσθη νὰ σιωπήσῃ, ἠρκέσθη δὲ ν' ἀποπέμψῃ τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἔπειτα νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐξοχὴν (Σημειώσατε ὅτι ὁ Θεοφιλέστατος οὗτος θέλων ν' ἀντιρρῇ ὅσα ἔγραφα εἰς τὰ δύο μου ἄρθρα, ἔγραψε πραγματικῶς μὲ τὴν ἐπιγραφὴν: «Ἡ ἐκκλησία ἐν διωγμῷ» ὥστε ἐχαρακτηρίσθην καὶ διώκτης τῆς ἐκκλησίας!)

Ἄλλο: Διέτριψα ὀλίγας ἡμέρας πρὸ μηνῶν εἰς τινα λουτρόπολιν, ἐκεῖ ἦλθαν 4 Ἑλληνες μητροπολίται καὶ εἰς ἀρχιεπισκοπὴν ἦσαν μεγάλα: ἑορταὶ ἡ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἡ τῶν Ἁγίων Πάντων). τοὺς παρεκάλεσα, ἐπέμεινα μάλιστα σχεδὸν μέχρι φορτικότητος, νὰ κηρύξουν, ἔστω καὶ ἅπασι, τὸ λόγον τοῦ Θεοῦ ἐνώπιον τοῦ κόσμου τῶν λουομένων, κό-

θμου καθόλου εἰπεῖν ἐκλεκτοῦ καὶ ἱκανῶς πολυαριθμοῦ. Μάτην. Ὁ μὲν ἔλεγε: «εἰμεθα ἐδῶ παρ' ἐνορίαν», ὃ δὲ εἶπε: «ἦλθαν διὰ νὰ ἡσυχάσουν!» (Πόσον διαφόρως ἐσκέπτετο καὶ ἐνήργει ὁ Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, ὁ θεὸς ἀληθὴς; Παῦλος γράφων: ἡ καθ' ἡμέραν μερίμνα τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ; κλπ.)

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ ἀνώτερος λεγόμενος κληρικός, ὁ ἐντολὴν καὶ καθήκον ἱερὸν ἔχων νὰ παιμνίῃ καὶ φυλάττῃ τοὺς πιστοὺς ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, νὰ ὀρθοτομῇ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας κλπ.... ὃ δὲ κατώτερος, οἱ ἐφημέριοι ἱερεῖς: Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι ἀγαθοί, ὡς τὰ πολλὰ, καὶ πένητες καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἀναγκασμένοι νὰ μετέρχωνται. Ἄλλα ἐπαγγέλματα διὰ νὰ ἡμποροῦν νὰ ζοῦν αὐτοὶ καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν, ἔχουν πάντοτε τὰ ἐκκλησιαστικὰ τῶν καθήκοντα ὡς πάρεργόν τι, ἀρκοῦνται κατ' ἀνάγκην εἰς τὰ τυπικὰ ἐκτελεῖν «ἀντιλαβὸν, σῶσον, ἐλέησον κλπ.» καὶ τίποτε περισσώτερον, οὔτε σκέπτονται, οὔτε δύνανται. Παρέστην ἀπὸ τοῦ Μαΐου εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν εἰς 6 διαφόρους πόλεις καὶ κόμας, πνταχοῦ δὲ παρετήρησα μετὰ μεγάλης μου λύπης, ὅτι ταῦτα πάντα ἐτελοῦν το ὅλως τυπικῶς, ἄνευ τινὸς θαυμάσιας κατανόησεως καὶ ἄνευ τινὸς ἱεροῦ συναισθημῆτος. Τούτου δὲ ἐνεκα καὶ οἱ ἐκκλησιαζόμενοι (ὅσοι ἐκκλησιαζόμενοι) οὐδαμῶς ἐμποδίζονται πολλάκις εὐθύς μετὰ τὴν λειτουργίαν καὶ νὰ ψευθοῦν, καὶ νὰ κλέψουν, καὶ νὰ κκορογήσουν κλπ.

Αἱ δὲ λεγόμεναι ἱερὰ Μοναὶ εἰς τί χρησιμεύουν σήμερον; Μήπως ἐν αὐταῖς κατεργάζονται ἡ ὁπωσδήποτε ὑποστηρίζονται τὰ γράμματα, αἱ καλὰ τέχναι, ἢ αἱ πρακτικαὶ γεωπονικαὶ ἢ ἄλλαι τεχνικαὶ γνώσεις καὶ τὰ τοιαῦτα; Οὐδεὶς τολμᾷ νὰ εἴπῃ τοῦτο. Καὶ αὐτὴ ἡ ἐφημερίς ἡ ὑπὸ τὸν καλοκήρυκον ὑποστηριζομένη ἀναγκάζεται νὰ περιορίζεται λέγουσα ὅτι αἱ Μοναὶ πρέπει νὰ διατηροῦνται, διότι οἱ πέριξ κατοικοὶ ὠφελοῦνται ἐξ αὐτῶν καὶ διότι οἱ διαδάττει εὐρίσκουν εἰς αὐτάς φιλοξενίαν. Ἄλλ' εἶνε δυστυχῶς πρὸς πολὺ γνωστὸν ἀντὶ τῶν συνήθως ἀνταλλαγμάτων τυγχάνουν τὰ ψιχία ταῦτα οἱ πέριξ τῶν Μονῶν ἀτυχεῖς κάτοικοι καὶ εἶναι νομίζω, γελοῖον, καθ' ὃν χρόνον ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν πένεται καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκτελῇ τὰ καθήκοντά της πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς, νὰ γίνεταί λόγος περὶ φιλοξενίας, τῶν διαδοτῶν, ἡτοι περὶ παρασιτισμοῦ τινῶν ἐπιτηδεύων.

Ὁ ἱερὸς ἡμῶν κληρικός, ἀνώτερος καὶ κατώτερος καθὼς καὶ οἱ προστάται αὐτοῦ πολιτευόμενοι κομματάρχαι καὶ λοιποὶ ὀφείλουν νὰ νοήσουν—διότι ἀκόμη: ὡς φαίνεται, δὲν τὸ ἐνόησαν—ὅτι ὁ κόσμος μετεβλήθη, ἔγενεν ὀλιστικώτερος, ὥστε ἀξιοὶ νὰ ζῇ καλύτερα, ἀλλ' ἅμα καὶ μάλλον ἀνεπτυγμένος, ὥστε δὲν δύναται πλέον νὰ ἀρκῆται εἰς τὰ τυπικὰ καὶ νὰ

πιστεύη τυφλῶς εἰς αὐτὰ, ἀπαιτεῖ δὲ λόγον, ἐρμηνεύει τῶν θείων διδαγμάτων, ἀνάπτει αὐτῶν· ἐνθυμεῖσθε τί ἔλεγεν ὁ θεὸς Παῦλος· σοὶ Ἐδριανοῦ σημειον ζητοῦσιν, οἱ δὲ Ἕλληνες, ἦτοι οἱ μορφωμένοι ἄνθρωποι, σοφίαν, δηλ. ἀποδεικτικούς λόγους ἐρμηνεύειαν καὶ τὰ τοιαῦτα. Καὶ ἐπειδὴ οἱ κληρικοὶ ἡμῶν δὲν ἐνόησαν τὴν μεταβολὴν ταύτην ἐξακολουθοῦν ν' ἀρκοῦνται εἰς τὸ ἀντιλαθεῖν, σῶσον, ἐλέησον, δηλ. ἔμειναν πολὺ ὀπίσω ἀπὸ τὴν ἐποχὴν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπιδρῶν πλέον ὅπως πρότερον ἐπὶ τοῖς Χριστιανοῖς, δὲν τιμῶνται πλέον, παρκαπονοῦνται δὲ, ἐν μέρει δικαίως καὶ ἐν μέρει ἀδίκως, δι' ἐπένονται. Ἡ δὲ ἀλήθεια εἶναι ὅτι, ἀπολαμβάνουν ὅσον τοὺς ἀξίξει καὶ ὅτι πένονται ἐν πλούτῳ ἦτοι πένεται μὲν καὶ μυστυχεῖ ἡ μερὶς ἐκείνη, ἡ δ' οὐ καὶ ὧφειλε καὶ ἡδύνατο νὰ εἶναι χρησιμωτάτη διὰ τὸ ἔθνος, λέγω τοὺς ἐφημερίους, πλουτεῖ δὲ σπαταλεῖ καὶ διαφθείρει κόσμον καὶ κοσμάκην ἢ ἄλλῃ μερὶς, εἰ κηφῆνες τῶν ἱερῶν Μονῶν καὶ εἰ περὶ αὐτοὺς ἐπιτήδριοι.

Αὕτη εἶνε ἡ κακοὶ ἀλήθεια, αὕτη εἶνε τὰ πράγματα, καὶ κατὰ παλαιὸν λόγιον, τοῖς πράγμασιν οὐχὶ θυμίσσθαι χρεὼν.

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς γνωστὸν, καὶ αὐτὸ τὸ καλόν, ἂν μὴ γίνῃ καλῶς καὶ κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον ἀποβαίνει πολλάκις ἄχρηστον ἢ καὶ κακόν, ἐπιτραπήτω μοι νὰ εἰπῶ ἀκόμη δύο λέξεις. Ἀνέγνωσα πρό τινος ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος ἀπεφάσισε νὰ ἐκποιηθοῦν Μοναστηριακὰ κτήματα (ἂν ὅλα ἢ τινὰ μόνον δὲν ἐδηλοῦτο).

Λοιπὸν ἀνάγκη πρῶτον νὰ μὴν πωληθοῦν εἰς ἐπιχειρηματίας πρὸς μεταπώλῃσιν χάριν κερδοσκοπίας, ἀλλ' ἀπ' εὐθείας εἰς γεωργικούς συνεταιρισμούς ἢ εἰς γεωργούς καὶ εἰς μένους αὐτοὺς (ἐλαίων λόγου ἕξτις παρεχωρήθη εἰς ἀλιεῖς καὶ, ὡς εἶδος, ἐγκαταλείφθη καὶ κατεστράφη). Καὶ δεῦτερον νὰ μὴ ἀπαιτηθῇ προκαταρκτικῶς ἀπὸ τῶν γεωργῶν τούτων, τὸ τρίτον τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων τούτων, διότι κατὰ κανόνα οἱ χωρικοὶ ἡμῶν δὲν διαθέτουν πολλὰ χρήματα, ἀλλὰ ν' ἀπαιτηθῇ μόνον μικρὸν ποσὸν τὸ εἰκοστὸν λ. χ. τὰ δὲ λοιπὰ νὰ καταβληθοῦν εἰς τὸ διάστημα 10 ἢ καὶ 15 ἐτῶν τοκοχρεωλυτικῶς. Περὶ δὲ τῆς διαθέσεως τῶν ἱερῶν κτημάτων συμφώνως πρὸς τὸν ἱερὸν σκοπὸν τῶν ἀοιδίμων ἱδρυτῶν τῶν Μονῶν τούτων ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ μόνον ὑπὲρ αὐτῆς, εἶπα τὰ κατὰ τὴν γνώμην μου ὀρθὰ εἰς τὰ δύο προηγουμένα ἄρθρα.

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΑΚΙΣ

Καθηγητὴς Πανεπιστημίου
(Ἐκ τοῦ Ἀγροτικοῦ Ταχυδρομίου)

ΤΑΥΤΑ ΕΚΑΜΟΝ ΔΙΑ ΣΕ, ΤΙ ΕΚΑΜΕΣ ΣΥ ΔΙ' ΕΜΕ;

Ὁ ζωγράφος Στένδουρξ ἐξωγράφησε πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς του εἰς τὸν Χριστόν, τὴν εἰκόνα τῆς σταυρώσεως. Ὅταν ἔμαθε τὴν ἀξίαν τὴν ὁποίαν ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ εἶχε δι' αὐτόν, κατετρώγετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς ἄλλους τὴν ἀνεύροισαν ἀγάπην τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. «Αἱ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, εἰς τὴν πρώτην μου εἰκόνα, τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου ἐξέφραζε θλίψιν· τοῦτο ὅμως δὲν ἦτο ἀκριβές· ἀγάπην ἔπρεπε νὰ ἐκφράζῃ καὶ ἀπειρον συμπάθειαν».

Ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατά του, καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ ζωγραφίσῃ μίαν νέαν εἰκόνα, ἥτις νὰ δηγῇ ἀνθρώπους εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Ἦρχισε δὲ τὸ ἔργον, ἡ δὲ εἰκὼν ἦτο ἐν ἀριστοτέλει.

Τὸν πίνακα τοῦτον δὲν ᾔθελσε νὰ τὸν πωλήσῃ, ἀλλὰ τὸν προσέφερεν εἰς τὴν γενέθειον του πόλιν, δόπου τὸν ἀνέστησαν εἰς τὴν δημοσίαν πινακοθήκην.

Οἱ ἐπισκέπται σωρηδὸν προσέτρεχον διὰ νὰ θαυμάσωσι τὴν ἐξαισίαν εἰκόνα, πολλῶν δὲ αἱ καρδίαι συνεκινήθησαν δταν ἀνεγίνωσκον τὰς κάτωθεν γεγραμμένας λέξεις:

«Τοῦτο ἔκαμον διὰ σέ, σὺ τί ἔκαμες δι' ἐμέ;»

Ἡμέραν τινὰ νεαρὸς τις εὐγενὴς ἀφίχθη εἰς Dusseldoy. ἐν λαμπρῇ ἀμάξῃ καὶ ἐπισκέφθη τὴν περίφημον πινακοθήκην. Ἦτο πλούσιος, εὐφυὴς, ὁ δὲ κόσμος μετ' ὧν τῶν ἐκλεκτικῶν καὶ πολυαριθμῶν ἡδονῶν, τῇ προσεμεδίκα. Φθάσας πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ Στενδουρξ ἐστάθη νὰ τὴν παρατηρήσῃ. Ἐστάθη ἐπὶ πολὺ, τόσο πολὺ, ὥστε αἱ ὥραι παρήρχοντο ἡ δὲ πινακοθήκη ἐπρόκειτο νὰ κλείσῃ. Εἶχε νυκτώσει, ὁ δὲ νεαρὸς εὐγενὴς ἔκλειε, μόνος ἐντὸς τῆς αἰθούσης. Ὁ φύλαξ πλησιάσας τὸν παρεκάλει ν' ἀναχωρήσῃ.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἡ ζωὴ τοῦ νέου τελείως μεταβλήθη. Ἀφιερώσε τὴν ζωὴν του, κατέθεσε τὴν περιουσίαν του, τὴν φήμην του εἰς τοὺς πόδας ἐκείνου, ὅστις εἶχεν ἀποθάνει ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ διὰ τὸν ὅποιον ἠθελε νὰ ζῇ εἰς τὸ ἔξῃς. Ὁ κόμης Κίνξενδορφ εἶχεν ἐπιστραφῇ!

Ἀγαπήτε φίλε, ὅστις ἀγαγινώσκει τὰς γραμμὰς ταύτας δύνασαι εὐκρινῶς νὰ εἰπῇς: «Ὁ Χριστὸς ἀπέθανε δι' ἐμέ;».

Πάντες ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ (Ρωμ. ε' 23).

Ὁ Ἰησοῦς ἐγεύθη θάνατον ὑπὲρ παντὸς ἀνθρώπου (Ἐβρ. 6' 9).

Διὰ τοῦτο κηρύσσεται πρὸς ἑσὰς ἄφεις ἁμαρτιῶν, καί....

Διὰ τούτου πᾶς ὁ πιστευόμενος ΔΙΚΑΙΟΥΤΑΙ (Πράξ. ιγ' 38—39).

Η ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο ΑΠΟΘΝΗΣΚΩΝ ΚΛΕΠΤΗΣ

Καὶ ἐφθασεν εἰς τινὰ τόπον καὶ διηνυκτέρευσεν ἐκεῖ, διότι εἶχε δύσει ὁ ἥλιος (Γεν. κη'. 11).

«**Ἐφθασεν εἰς τινὰ τόπον**» φαίνεται ἐν ἀπλοῦν γεγονός, τὸ νὰ φθάσῃ τις εἰς τινὰ τόπον, ἀλλὰ διὰ τὸν Ἰακώβ, δὲν ἦτο ἐνᾶπλοῦν γεγονός ἀλλὰ μία ἐπὶ πλέον θλίψις ἐκ τῶν πολλῶν τῆς ζωῆς του, καὶ εὐρέθη κατὰ τύχην «εἰς τινὰ τόπον» διὰ νὰ διανυκτερεύσῃ, Καὶ ἐξέλεξε τὸν τόπον ἐκεῖνον ἀπλῶς διὰ νὰ κοιμηθῇ καὶ διὰ νὰ διανυκτερεύσῃ, καὶ τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης πάλιν θὰ ἐξηκολούθει τὴν πορείαν του. Πολὺ ὀλίγον ἐγνώριζεν ὅτι αὐτὸς ὁ ὕπνος τοῦ ὑπῆρξεν ἀφορμὴ νὰ γινώσκῃ τὴν ἀλήθειαν τῆς ζωῆς του, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον ἐγνώριζεν ὅτι, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐνόμισε **τυχεῖον** ἦτο ὁ ἄξων τοῦ προσορισμοῦ του. Τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ ὑπῆρξε πολὺ διάφορον ἀπὸ τοῦ σχεδίου του. Ὁ Ἰακώβ διενυκτέρευσεν ὅλην τὴν νύκτα ἐκεῖ, διότι ὁ ἥλιος εἶχε δύσει. Ἀλλ' ὁ Θεὸς ἔμω: ἐνήργησεν οὕτω πως ὥστε ὁ Ἰακώβ ἠναγκάσθη νὰ διανυκτερεύσῃ ἐκεῖ.

Ἡ στιγμή τῆς κρίσεως τῆς ζωῆς του εἶχε φθάσει, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου, καὶ διὰ τὸν Ἰακώβ, ἡ πρώτη ὥρα τοῦ ὕπνου, ἦτο ἡ πρώτη ὥρα τῆς πραγματικῆς του ἀφυπνίσσεως. Εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα, εἶδεν ὄνειρον, καὶ τὸ ὄνειρόν του ὑπῆρξεν ἀφορμὴ, διὰ νὰ φανερώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν πραγματικότητά. Εἶδεν ὅτι εἶχεν εἰς τὴν κατοχὴν του ἀνώτερον πρωτοτόκιον ἀπὸ τὰς ἀγέλας καὶ τὰ παῖδια τοῦ πατρὸς του, μίαν κλίμακα ἐν θουσιώδῃ τῇ: ὁποῖα: ἡ κορυφὴ ἐφθάνεν εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ τῆς ὁποῖα: αἱ βαθμίδες: ὠδήγουν πρὸς τὸ ἄπειρον.

Οἱ κεκλιμένοι λίθοι ἐπὶ τῶν ὁποίων κατέκλινε τὴν κεφαλὴν του εἶχον μετασχηματισθῇ ἐν τῷ φωτὶ τοῦ Θεοῦ εἰς οὐράνιον ἀστέρα ἀνερχόμενον ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν.

Φίλε ἀναγνώστα! οὐδέποτε ὠμίλησας περὶ τῶν γεγονότων τῆς ζωῆς σου. Ἀλλὰ καὶ μὴν λέγε ποτὲ ὅτι, εἰς τόπος ὁποσοῦν ἐρημος καὶ ἐν λίθινον προσκαφάλαον, συμδύνουν εἰς σὲ τυχαίως. **Ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασας ἔγινε κεφαλὴ γωνίας.** Ὁ ὕπνος τὸν ὁποῖον νομίζεις ὡς συνέπειαν τῆς ἀδυναμίας σου θὰ ἦνε ἡ ἀρχή, τῆς ἡγεμονικῆς δυνάμεως, τῆς ὑπερνικήσεως. Προχώρει ἱεροπρεπῶς τὴν ὁδὸν τῶν θλίψεων, προχώρει μετὰ προσοχῆς τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς σου, ἀκόμη καθ' ἃς ἡμέρας νομίζεις ὅτι δὲν ὑπάρχει τι ἄξιον προσοχῆς, ἀποκαλύφθητι πρὸ τῆς παρρουσίας τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ κόσμος ἐνομάζει κοινά, διότι πιθανόν αὐταὶ αἱ κοινὰ βαθμίδες, δυνατόν νὰ ἦνε ἡ κλίμαξ ἡ ὁδηγούσα ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ἀθῆναι (Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ) Γ. Κ. Γ.

Κατὰ τὴν τρομερὰν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας ἐν Ἰρλανδίᾳ, ἄνθρωποι τις κρύπτων ἐκμελῶς τὸ πρόσωπόν του ἐκτόπησε περὶ τὸ μεσονύκτιον τὴν θύραν τοῦ ἱερικῆρυκος κ. Τ. Οὗτος τῷ ἤνοιξε καὶ ἠρώτησε τί ἐζητεῖ. «Πρέπει νὰ ἔλθῃτε—ἀπκντᾶ—πλησίον ἐνὸς ἀσθενοῦς πάσχοντος ἐκ χολέρας.» Ὁ κ. Τ. εἰδίστασε πρὸς στιγμὴν καὶ τῷ λέγει. «Δὲν δύνωμαι νὰ ἔλθω μαζὺ σας ἀφοῦ οὕτω τὸ ὄνομά σας μοὶ λέγετε, οὕτω τὸ μέρος ὅπου πρόκειται νὰ με ὁδηγήσῃτε δὲν δύνωμαι νὰ σασέμπιστευθῶ τὴν ζωὴν μου».

—Μὴ φοβεῖσθε—τῷ ἀπκντᾶ—ὅτι ποῖον κέρδος θὰ εἶχον νὰ σᾶς ἀφαιρέσω τὴν ζωὴν; Ἀκολουθήσατέ με καὶ μὴ λάβετε χρήματα μαζὺ σας.

Μετὰ μικρὰν σκέψιν τῷ λέγει ὁ κ. Τ. «Θὰ ἔλθω μαζὺ σας». Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιόν του προσηχήθη εἰς τὸν Οὐράνιον Πατέρα νὰ τὸν διαφυλάξῃ καὶ, εὐλογήσῃ τὴν ἐπίσκεψίν του. Ἐξελθὼν ἠκολούθησε τὸν συνοδόν του, ὅστις τὸν ὠδήγησε διὰ μέσου στενῶν καὶ σκοτεινῶν ὁδῶν εἰς μίαν συνοικίαν ὀνομαστήν διὰ τὰ κατωκοῦντα ἐν αὐτῇ κακοποιὰ στοίχαια. Ἐδῶ ὁ ἄγνωστος, ἔδωκε μίαν μάχαιραν καὶ ἤρχισε νὰ ἀφαιρῇ θάμνον καὶ χρώματα τὰ ὁποῖα ἐσκέπτον τὴν εἰσοδόν. Ἦναψε ἕνα φανὸν καὶ δι' ἐνὸς σχοινίου κατήλθεν εἰς τὸ δάθος ὁποῦθεν ἔφερε μίαν κλίμακα διὰ τῶν κ. Τ. νὰ κατέλθῃ. Οὗτος βλέπων τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὁποῖον ἐκτίθεται ἤθελε νὰ φύγῃ, ἀλλὰ σκεπτόμενος ὅτι ὁ ἄγνωστος ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ τὸν ἀφίνα, ἀναγκαστικῶς κατήλθε. Εἰς τὸ δάθος εὗρεν ἀρκετοὺς ἀνθρώπους μετ' ἀγρίαν τὴν ὄψιν, τῶν ὁποίων ἡ θέα τὸν ἐπάγωσε καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, «Θεέ μου, τί ἦλθον νὰ κάμω ἐδῶ μέσα. Σὺ προστάτευσόν με».

Ὁδηγήθη εἰς μίαν γωνίαν οἴου ἦτο ἐξηλωμένος ἐπὶ ἀχύρων ἀνθρωπὸς τις εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν ἐκ τῆς χολέρας, καὶ τὸν ἠρώτησε διατί ἤθελε νὰ τὸν ἴδῃ.

Ὁ ἀσθενὴς μόλις δυνάμενος νὰ ὁμιλῇ τῷ λέγει. «Περιπλανώμενος ἡμέραν τινά, εἰσηλθὼν τυχαίως εἰς τὸ μέρος τῆς συναθροίσσεώς σας, καὶ ἤκουσα νὰ λέγετε ὅτι ὁ Θεὸς καταρτᾷ τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ ὅτι θὰ τοὺς τιμωρήσῃ. Ἐνόμιζον ὅτι ἡδυνάμην νὰ κρυφθῶ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὸ σκότος δὲν ἐμποδίζει τὸν διαπεραστικὸν ὀφθαλμόν Του. Ἐκτοτε δὲν εὗρίσκω ἡσυχίαν οὔτε ἡμέραν οὔτε νύκτα. Θὰ ἐμφανισθῶ καὶ ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πλήρης ἐγκλημάτων ὦ Θεέ! εἶσαι δίκαιος, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἐλπίς καὶ δι' ἐμὲ τὸν δυστυχῆ.»

Ὁ κ. Τ. τὸν ἐρωτᾷ ἐὰν ἐνθυμεῖται μέρος τι τοῦ λόγου τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀκούσῃ διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ τοῦ τὸν ἀναγνώσῃ καὶ πάλιν.

— «Ὁ, ἀπῆντησεν ὁ ψυχorroγῶν. - Ὁ Θεὸς ἐξε-
ρευνᾷ τὸ περιπάτημά μου καὶ τὸ πλάγιασμά μου, καὶ
πάσας τὰς ὁδοὺς μου γνωρίζει. Λιδοὶ πρὶν ἔλθῃ ὁ λό-
γος εἰς τὴν γλῶσσάν μου γνωρίζεις τὸ πᾶν».

Ὁ κ. Τ. ἠνόησεν ὅτι ἐπρόκειτο διὰ τὸν φαλμὸν
ρλθ! καὶ ἀνέγνωσε τοῦτον εἰς τὸν δυστυχῆ θνήσκοντα

— «Ὁ — ἀπῆντησε ὁ ἀσθενὴς — αὐτὸς εἶναι. Σὲ
εὐχαριστῶ Θεέ μου, διότι ἠδυνήθην νὰ τὸν ἀκούσω
καὶ πάλιν πρὶν ἀποθῶν».

Τότε ὁ κ. Τ. προσέθεσε «Τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ μᾶς καθαρίζει ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, καὶ ὅτι
ὁ Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃ τοὺς
ἁμαρτωλοὺς».

— Ναι - τῷ ἀπντᾷ - ἀλλ' οὐχὶ ἁμαρτωλοὺς
ὅπως ἐμέ.

— Μάλιστα, ἁμαρτωλοὺς ὅπως σὲ, διότι ὁ Θεὸς
μᾶς λέγει νὰ μετανοήσωμεν καὶ νὰ πιστεύσωμεν εἰς
τὸν Χριστὸν καὶ θὰ σωθῶμεν, καὶ τὰ ἁμαρτήματά
μας δὲν θὰ ἐνθυμηθῇ πλέον.»

— Ὁ ψυχorroγῶν ἐξέτεινε τότε τὰς χεῖρας του,
ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς του καὶ λέγων, «Ὁ Θεέ, ἔσο
οἰκτιρῶν καὶ δι' ἐμέ τὸν δυστυχῆ ἁμαρτωλόν», ἐξέ-
πνευσε.

Τότε ὁ κ. Τ. ἀντιληφθεὶς τὴν ψυχικὴν κατά-
στασιν τῶν συνελθόντων τοῦ ἀποθανόντος, ἐν τῇ κρισί-
μῃ ταύτῃ στιγμῇ λέγει πρὸς αὐτοὺς. Ἡ χολέρα σκου-
πίζει τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου μέχρι τοῦ ἄλλου
καὶ καθὼς ὁ σύντροφός σας οὕτω κάθε ἕνας ἀπὸ σᾶς
ἠμπορεῖ νὰ κληθῇ ὅπως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ
Ἀφήσατε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν καρδίαν σας ἡ ἀγάπη
τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἀγάπη Ἐκείνου, ὅστις ἔχυσε τὸ αἷμά
του ἐπὶ τοῦ στυχοῦ διὰ νὰ σώσῃ τοὺς δυστυχεῖς ἁ-
μαρτωλοὺς. Ἀκούσατε τὴν ἀγάπην αὐτὴν ἡ ὁποία
σᾶς καλεῖ νὰ ἀφήσατε τὸ σπῆλαιον τοῦτο τῆς διοφθο-
ρᾶς, ὅπερ εἶναι τύπος τῆς κολάσεως.

— Εἶναι ἀληθές — λέγει ὁ ἄνθρωπος ὅστις συνώ-
δευσεν τὸν κ. Τ. ὅτι τὸ ἐγκλημα μᾶς ἔφερεν ἐδῶ διότι
εἴμεθα συμμορίαι κλεπτῶν, καὶ τώρα ἡ ζωὴ μας εἴ-
ναι εἰς χεῖράς σας, ἀλλ' ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ μᾶς προ-
δώσητε. Δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ εὕρωμεν ἐργασίαν,
διότι οὐδεὶς ἔχει ἐμπιστοσύνην εἰς ἡμᾶς.

— Πηγαίνετε λοιπὸν εἰς τὸν Χριστόν. Πιστεύσα-
τε εἰς Αὐτόν, καὶ θὰ γνωρίσητε ὅτι δύναται εἰς τοὺς
μᾶς βοηθήσῃ, εἰς ὅλας τὰς ἀνάγκας μας. Ἰσως εἶναι
ἡ τελευταία φορὰ ὅπου σᾶς ὁμιλῶ, καὶ ἴσως δὲν θὰ
ἐπανιδῶμεν ἀλλήλους ἐν τῷ κόσμῳ ταύτῃ. Ἀλλὰ θὰ
ἔλθῃ καιρὸς καὶ ὅν πάντες θὰ παρουσιασθῶμεν ἐνώ-
πιον τοῦ Χριστοῦ διὰ νὰ κριθῇ ἕκαστος, ἢ διὰ νὰ
ἀνταμειφθῇ.

Ἀγαπητὲ ἀναγνώστα, τὸ ἀνωτέρω δὲν εἶναι μία
ἀλληγορία ἀλλ' εἶναι γεγονός. Ὁ κλέπτης οὗτος ἦλ-
θε τυχαίως εἰς τὸ κήρυγμα; Ὁχι. Τουναντίον πιστεύ

ομεν ὅτι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ τὸν ἔφερε. Ἡ χάρις ἐκαί-
νῃ ἡ ὁποία δὲν ἔχει ὅρια, καὶ ἡτις ἐνεργεῖ καὶ κατὰ
τὴν τελευταίαν στιγμήν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκεῖνος ὁ-
στις κρατεῖ εἰς τὰς χεῖράς του τὰς καρδίας δλων
τῶν ἀνθρώπων, διέθεσεν οὕτω τὰς καρδίας τῶν συνε-
νόχων τοῦ δυστυχικοῦ θνήσκοντος, ὥστε νὰ ἐκπληρώ-
σῃ τὴν τελευταίαν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ καὶ συγχρόνως
νὰ μετανοήσῃ καὶ οἱ ἴδιοι.

Ἀγαπητὲ ἀναγνώστα, ἐὰν δὲν ἔλαβες ἀκόμη τὴν
συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν σου διὰ τοῦ αἵματος τοῦ
Χριστοῦ, ἔχεις ἐπίσης τὴν ἀνάγκην ταύτης, ὅπως
καὶ ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος κλέπτης. Λέχθητε λοιπὸν τὸν
Χριστὸν ὡς Σωτῆρά σου σήμερον, ἐφ' ὅσον μᾶς λέγει
ὅτι «Τὸν ἐρχόμενον πρὸς με δὲν θέλω ἐκβάλλει· ἔξω».
(Ἰωάν. στ'. 37).

„ΤΙΣ ΕΣΤΙ ΜΟΥ ΠΑΗΣΙΟΝ;“

(Λουκ. ι'. 20, 30, 37)

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰς δημοσίας
αὐτοῦ πρὸς τὸν λαὸν διδασκαλίας ἐλάλει πάντοτε
διὰ παραβολῶν, ὡς ἐκ τῆς ἀπιστίας τῶν Ἰουδαίων
καὶ τῆς ἄγνοιας κατ' αὐτοῦ προκαταλήψεως, ἀλλ'
εἰς τοὺς Μαθητάς αὐτοῦ παρηγορεῖ πάντοτε ἐμμεῖτο
τὰ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. (Μάρκ. η'. 32, Μτθ. ιγ'.
10—14).

Τὴν ὑπὸ μελέτην ἡμῶν διήγησιν ἀναφέρουν οἱ τε
Ματθαῖος (κβ'. 37—39) καὶ ὁ Μάρκος (ιβ'. 38—34)
ἀλλ' οἱ μὲν δύο οὗτοι ἀποσιωπῶσι τὸ διαλαμβάνον
τὰ τῆς δευτέρας ἐρωτήσεως, τὸ περὶ τῆς πρὸς τὸν
πλησίον ἡμῶν ἀγάπης, μόνον ὁ ἱερὸς Λουκᾶς, ἀναφέ-
ρει τοῦτο εἰς τὸν ὅποιον ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὑπη-
γόρευσε τὸ βον Εὐαγγέλιον, (Ἰδὲ σημείωσ. κατωτέρω),
τὸ ἀποτελοῦν τὴν κλειδὰ οὕτως εἰπεῖν, τῆς ἐρ-
μηνείας τῆς θείας ἐν τῷ Λευκ. ιθ'. 48, καὶ Λευτ.
νι'. 5, καὶ λ'. 6) ἐντολῆς.

Οἱ Νομομαθεῖς ἐκεῖνοι, Φαρισαῖοι, φουσιωμένοι
ὡς ἐκ τῆς παιδείας αὐτῶν, εἶχον ἀρπάσει αὐτοκρί-
τως τὴν ἐπὶ τοῦ Λαοῦ ἐξουσίαν τῶν ἀμαθῶν Ἰερῶν,
ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ Λαοῦ. Ἡσθάνοντο ἐκυτοῦς
ταπεινουμένους ἐνώπιον τοῦ «ἐν ἐξουσίᾳ λαλοῦντος»
πρὸς πάντας, ἀρχιερέως τοῦτου χωρικοῦ, ἀπὸ τῆς
διδασκαλίας τοῦ ὁποίου ἐξεκράμντο πᾶς ὁ Λαὸς».

(Λουκ. ιθ'. 48 θ'. 11, 14).

Σημείωσ. Πολλοὶ ἀκούοντες ὅτι ὁ Ἀπόστολος
Παῦλος ὑπηγόρευεν εἰς τὸν πιστὸν ἀκόλουθον αὐ-
τοῦ Λουκᾶν τὸ τρίτον Εὐαγγέλιον, ἐκπλήττονται, γι-
νώσκοντες ὅτι ὁ Παῦλος δὲν ὑπῆρξεν ὁπαδὸς τοῦ
Κυρίου ζῶντος ἐπὶ τῆς γῆς, μόλις δὲ 3 ἔτη μετὰ τὴν
θεῖαν αὐτοῦ ἀνάληψιν εἰς οὐρανόν, ἐπίστευσε θαυμα-
τουργικῶς οἱ τοιοῦτοι εἰς δύο τινὰ δὲν προσέχουσι:

πρῶτον εἰς τὸ ὅτι ὁ Παῦλος μετὰ τὴν εἰς αὐτὸν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου» πολλῶν ἡξιώθη διδασκαλιῶν ἀμέσως παρ' αὐτοῦ (Β', Κορ. ιβ'. 1, 7, Γαλάτ. α'. 12, β'. 2, Ἐφ. γ'. 3,) ὡς ἐπίσης καὶ ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης, ἀγαμφιδόλως δὲ καὶ ἄλλοι Μαθηταὶ (Πραξ. θ. 17, ι'. 19, ιγ'. 2, κ' 28). Καὶ δευτέρον ὅτι, ὁ Παῦλος κατὰ τὸ ὑπερτριπτόν διδάσκει τὴν ἐπὶ γῆς διακονίαν τοῦ Ἰησοῦ, **εὐρίσκειτο ἐν Ἰουδαίᾳ σπουδάζων ἐν Ἱεροσολύμοις παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Γαμαλιήλ.** (Πραξ. κδ'. 3,) καὶ θὰ παρηκολούθησεν, ὡς καὶ πάντες οἱ ἐκεῖ εὐρισκόμενοι τότε Φαρισαῖοι καὶ Νομικοί, τὴν δρᾶσιν καὶ διδασκαλίαν αὐτοῦ, πρὸς τὸν ὅποιον ἀπέδλεπον ὅμως μὲ προκαταλειμμένον πνεῦμα καὶ φθονερὸν ὄμμα, βλέποντες τὴν ἐν ἔργοις καὶ λόγοις ἀπάναντι αὐτῶν ὑπεροχὴν τοῦ ἀγραμμάτου Ναζωραίου· γνωρίζομεν δὲ ὅποιον σκέτος καὶ τύφλωσιν φέρει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἢ εἰς τὴν προκατάληψιν δουλεία. Ὁ Παῦλος θεοκρίως θὰ παρηκολούθει τὸν Ἰησοῦν εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς διακονίας αὐτοῦ, καὶ δὲν θὰ ἐδυσκολεύθη κατόπιν, λόγιος αὐτὸς καὶ πεπαιδευμένος νομικῶς, νὰ ὑπαγορεύσῃ εἰς τὸν ἐτι λογιώτερον αὐτοῦ Μαθητὴν Λουκᾶν λεπτομερέστερον τῶν ἄλλων τὰ συμβάντα.

Οἱ Φαρισαῖοι οὗτοι τὸν παρηκολούθουν ἐκ περιεργείας καὶ μίσους, κινδυνεύοντες πάντα λίθον καὶ δρεπτόμενοι πάσης εὐκαιρίας ὅπως ὑπονομεύσωσιν καὶ ταπεινώσωσιν αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Λαοῦ.

Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς **ἐν ᾧ εἰσὶ πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφείας καὶ γνώσεως κεκρυμμένοι** (Κολοσ. β'. 3), ὡς ἴστους ἀράχνης διέλυε τὰ σοφιστεύματά των, καὶ συνελαμβάνοντο ὡς μύς ἐντὸς τῶν παγίδων τὰς ὁποίας ἔστηνον κατ' αὐτοῦ.

Ὁ μὲ τὸν τρίδωνα τοῦ νομομαθοῦς καὶ ἐν Ἰησοῦτικῇ ὑποκρισίᾳ ἐμφανισθεὶς ἐδῶ Φαρισαῖος, ἠρώτησε, πειράζων, τὸν Ἰησοῦν **« Διδάσκεις τι νὰ πράξω διὰ νὰ ἄξιωθῶ αἰωνίου ζωῆς »**

Τι νὰ πράξω, ὅπως καταξιωθῶ αἰωνίου ζωῆς; Ὁ Νομικὸς ἔδωκεν ὅτι ὁ μὲν Νόμος εἶναι πνευματικὸς ὁ δὲ ἄνθρωπος σαρκικὸς, ἐγνώριζεν ἐκ πείρας ὅτι ὁ πνευματικὸς νόμος δὲν δύναται ποτε νὰ κατισχύσῃ τοῦ φυσικοῦ, διότι οἱ φυσικοὶ νόμοι εἶνε ἀτέγκτοι, ἀνθρωπίνως, δὲν καταβάλλονται, καὶ μόνος ὁ Θεὸς δύναται κατ' αὐτῶν. Εἰς τί λοιπὸν ἢ ἐντολή; (Ρωμ. ζ'. 9—23)

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς ὁ ὅποιος διέγνω τὰς ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Νομικοῦ σκέψεις προσήλθε νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν λύσιν τοῦ αἰνίγματος τούτου, καὶ διδάξῃ ἅμα καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐν τῇ γῇ καθόδου τοῦ ἀπ' οὐρανοῦ σταλέντος Σωτῆρος Χριστοῦ.

« Ἐν τῷ Νόμῳ, » τῇ λέγει, **« τὴν γέγραπται πῶς ἀνγκινώσκεις; »** Σπουδαστὴς σὺ καὶ διδάσκαλος τοῦ Νόμου τί εὐρίσκεις ἐκεῖ γεγραμ-

μένον; ἢ δὲν ἐννοεῖς τί λέγει; Ὁ Νομικὸς τῷ ἀπαντᾷ **« Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ σου καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν »** (στίχος 27) εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς **« ὁρθῶς ἀπεκρίθης τοῦτο ποιεῖ καὶ θέλεις ζῆσαι »** (27, 28). Ἄλλ' ὁ νομικὸς ἠγγίζει ἢ καὶ ἀμφέδωκε διὰ τὸ τόσον σφῶς περὶ τοῦ πλησίον ζήτημα περὶ τοῦ ὁποίου καὶ Χριστιανοὶ πολλοὶ μέχρι σήμερον ἀμφιβάλλουν καὶ ἀπανερῶται: **« Καὶ τίς ἐστὶν μου πλησίον; »** Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐξηγεῖ πρὸς αὐτὸν παρὰβολικῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν καθόδου αὐτοῦ καὶ λέγει τὴν θαυμασίαν παρὰβολὴν τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου, καὶ τέλος τὸν ἐρωτᾷ: **« τίς τούτων τριῶν σοῦ φαίνεται νὰ εἴναι ὁ πλησίον εἰς τὸν ἐμπεσόντα εἰς τοὺς ληστής; »** Ὁ Νομικὸς τότε δὲν ἠδύνετο παρὰ νὰ ἀπαντήσῃ λογικῶς, εἰπὼν, **« θεοκρίως, ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ »** τοῦ τρυμακτίου. Ἀγνωστον ὅμως ἂν αὐτὸς κατενόησεν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦτο ὁ ἐν τῇ παρὰβολῇ ὑπαινισσόμενος ὡς ὁ ἀπὸ Ἱεροσολύμων εἰς Ἱερικὴν κατερχόμενος καὶ τοσοῦτον στοργικῶς περιποιηθεὶς τὸν τρυμακτίαν, ἐκείνον, τὸν ὅποιον ὁ Ἱερεὺς (ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος) δὲν ἠδυνήθη νὰ θεραπεύσῃ διὰ τὸ ἀσθενὲς αὐτοῦ καὶ ἀνωφελὲς τοῦ Νόμου.

« Οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ Νόμος ἐπισκώφῃ ὅς τις γέγονε κρεῖττονος (εἰς Χριστὸν) ἐλπίδος » (Ἐβρ. ζ'.) ἀλλ' οὐδ' ὁ Λευίτης (οἱ προφῆται) **« ἀδελφὸς οὐ λυτροῦται λυτρώσεται ἄνθρωπος »** (ψλμ. μὴ. ἢ μθ'. 7, 8.)

Ὁ ἐλεήμων Σαμαρεῖτης εἶνε ὁ Σωτὴρ, ὅστις ἀνέλαβε τὴν χαρὰν (ἐβρ. ιβ'. 2) καὶ νὰ δημιουργήσῃ, καὶ νὰ ἀναδημιουργήσῃ τὸν ἄνθρωπον, γενόμενος εἰς αὐτὸν « Πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀρχὸν εἰρήνης. » (Ἦσα ἡ'. 6) « ὡς κτήνος ἐσῆλκωσεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, φέρων τὸν Σταυρὸν, καὶ διεπέρχεν αὐτοὺς διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ θανάτου (Ἰωαφάτ), εἰς τὸ ὄρος τῆς βασιλείας αὐτοῦ » (Ἦσ. ξγ'. 14).

Αὐτὸς εἶναι ὁ Φίλος ἀγαπητοί, ἐκάστου ἀνθρώπου, ὁ ὑπὲρ τῆς ζωῆς καὶ σωτηρίας τοῦ ὁποίου ἐνανθρωπήσας γευθεὶς τέλος τὸν σκληρότερον καὶ ἐξευτελιστικώτερον τῶν θανάτων, ἐγένετο ὁ ἰλασμός ἡμῶν καὶ παράκλητος πρὸς τὸν Πατέρα Θεόν. Ὅς κἀθηται ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ μεσιτεύων ὑπὲρ ἡμῶν. Δικαίως ἄρα καὶ ἀληθῶς τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ διακηρύττει ὅτι ὁ θέλων νὰ ἄξιωθῇ ζωῆς αἰωνίου ὀφείλει νὰ ἀγαπᾷ ἐξ ἑαυτοῦ μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν, « πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννῆσαντα (θεὸν ὅπως) ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ » Α'. Ἰωάν. 2'. 1) Αὕτη ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὸ νὰ πιστεύωμεν εἰς ἕνα Θεὸν μόνον

αυθόπρκτητον, καὶ εἰς τὸν μονογενῆ Αὐτοῦ υἱὸν τὴν ὁποῖον ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον Αὐτρωτὴν καὶ Σωτὴρα ἡμῶν» (Ἰωάν. ις'. 3) «πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν, οὐδὲ τὸν Πατέρα ἔχει» «καὶ ἐσμέν ἐν τῷ ἁληθινῷ ἐν τῷ υἱῷ! αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ». Αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός· καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν». Ὁ ἔχων τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων Αὐτὸν τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει! (Α'. Ἰωάν. ε'. 10—13, 20 β'. 22—25) «Φιλήτε ὅθεν τὸν Υἱὸν μήποτε ὀργισθῇ ὁ Πατήρ καὶ ἐκπέσῃτε τῆς εὐνοίας Αὐτοῦ. (Ὅταν ὀργισθῇ ὁ Θεός) μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτόν» ψλμ. δ'. 12

Θ. Σ.

ΤΑ ΜΑΝΧΙΡ ΤΗΣ ΒΡΕΤΤΑΝΗΣ

Οἱ περιηγηταὶ οἱ περιτρέχοντες τὴν Βρεττανίαν δὲν λησμονοῦν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ παράδοξα μνημεῖα, τὰ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα **ντόλμενς** καὶ **μιν-χέρ**, ἀρχαίας ἀναμνήσεις τῶν πληθυσμῶν, οἱ ὁποῖοι κατέκρινον τὴν χώραν. Ἐκθαμβοὶ δὲ μένουσι πρὸ τῶν μεγίστων τούτων βράχων ἐκ γρανίτου, τῶν ὁποίων οἱ μὲν κείμενοι ὀριζοντίως ἐπὶ βράχων καθεύων, σχηματίζοντες οὕτω γιγαντιαίας τραπέζας, ἐνῷ ἕτεροι, μακροὶ καὶ στενοὶ, ἵστανται ὡς ὀβελλίσκοι διευθετημένοι εἰς μακράς λεωφόρους.

Παρά τοὺς πόδας τῶν μνημείων τούτων, οἱ δρυῖδες πρεδίδοντο εἰς τὰς μυστηριώδεις τελετὰς τῆς λατρείας τῶν. Πρὸ πολλοῦ ἤδη, τὸ αἶμα ἔπαυσε νὰ ρέῃ ἐπὶ τῶν θυσιαστηρίων τούτων μεταφερθέντες ὅμως ὡς μία μάζα ἐκ τῆς εἰδωλολατρείας εἰς τὸν Χριστιανισμόν, οἱ Βρεττανοὶ δὲν ἀπώλεσαν τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ προσκυνῶσι πρὸ τῶν ἱερῶν τούτων βράχων. Πῶς νὰ ἐκριζώσῃ τις τὰ λείψανα ταῦτα τῆς εἰδωλολατρείας; Ἐπίσκοποι καὶ ἱερεῖς ἡσθάνοντο ἐκυτοῦς ἀνισχύρους ὅπως τὰ καταστρέφουν, ὅταν αἴφνης τοῖς ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ στήσουν ἕνα σταυρὸν εἰς τὴν κορυφὴν τῶν Μανχίρ τούτων! Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ Βρεττανοὶ διετήρησαν τὰς ἀρχαίας συνηθείας καὶ χωρὶς τίποτε νὰ μεταβληθῇ ἐν αὐτοῖς, ἐν τούτοις προσφέρουν τὴν λατρείαν τῶν εἰς τὸν σταυρὸν. Διὰ τῆς διακκνονίσσεως ταύτης, τῆς ὅσον ἀπλῆς, τὴν καὶ πρᾶκτικῆς, ἐξ εἰδωλολατρῶν ἐγένεον θρησκομανεῖς.

Ἡ τοιοῦτου εἶδους θρησκεία δὲν εἶναι μόνον δική εἰς τὴν Βρεττανίαν. Ὅλοι αἱ θρησκευτικαὶ ἀποχρώσεις καὶ διαιρέσεις τῆς ἐκκλησίας, κ.λ. παρουσιάζουσι πλεῖστα ὅσα παραδείγματα. Ἰδέτε αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἀδιαφόρους εἰς τὰ θρησκευτικά, ἢ καὶ ἀπίστους ἀκόμη, οἵτινες δὲν ζῶσιν εἰμὴ διὰ νὰ διασκεδάσωσιν ἢ νὰ ἀσχολῶνται εἰς τὰς ὑποθέσεις καὶ τὰ συμφέροντά των, οἵτινες τε-

λοῦσι τοὺς γάμους τῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, συχνάζουσιν εἰς πᾶσαν θρησκευτικὴν τελετὴν, ὅταν δὲν ἔχουν ἄλλο τι νὰ πράξωσιν, προσκαλοῦσιν τὸν ἱερέα εἰς τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην τῶν διὰ νὰ κοινωνήσωσιν, ἢ ν' ἀκούσουν καμμίαν πρᾶκλιν, καὶ εἶτα πιστεύουσιν ὅτι ὅλα εἶνε ἐν τάξει. Παρατηρήσατε ἄλλους, οἵτινες εἶνε τὸσον τακτικοὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὥστε τρέχουν μόλις ἡχῆσῃ ὁ ἐσπερινός ἢ ἡ πρώτη λειτουργία, οἵτινες ἐξ ἄλλου εἶναι τὸσον ἐγωῖσται, κοσμόφρονες, μνησίκακοι, κ.τ.λ. μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκκλησίας, ὅσον καὶ καθ' ἣν στιγμὴν εἰσέρχοντο εἰς αὐτήν!

Ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος προσκυνεῖ τὸν σταυρὸν ἀποδίδει σέβας εἰς τὴν θρησκείαν καὶ τὰ προσχήματα, περιβάλλει τὴν ζωὴν του μὲν ἐν θρησκευτικῶν θερνίκων· καμμία ὁμῶς μεταβολὴ δὲν ἐγείναι ἐν τῇ καρδίᾳ. Οἱ ἄνθρωποι αὗτοι εὐρίσκονται ἐν τάξει ἀπέναντι τῆς ἐκκλησίας, ὅχι ὁμῶς ἀπέναντι τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον τελείως ἀγνοοῦν. Ὡς δάσιν τῆς θρησκείας τῶν ἑλαδον τὰς τελετὰς, τὰ καλὰ ἔργα, ἀντὶ τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ, ἐξυγίσθησαν μὲ τὰ ζῦγια τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅχι μὲ τὰ ζῦγια τοῦ Θεοῦ. Ἰσως νὰ εἰναι θρησκοί, ὅχι ὁμῶς σεσωσμένοι!

Λιότι ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς δὲν προέρχεται ἀπὸ τὴν ἑνωσὶν μας μὲ τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν προσωπικὴν καὶ ζῶσαν ἑνωσὶν μας μὲ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, δὲν εἶναι συνέπεια τῶν ὅσα ἡμεῖς κάμνομεν διὰ τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς κάμνει δι' ἡμᾶς. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον χρειάζεται εἶναι ἡ μετάνοια, ἡ ταπείνωσις, ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἁμαρτωλότητός μας ἢ ἐκ καρδίας ἐπιστροφὴ ἡμῶν καὶ ἡ πλήρης καὶ τελεία ἐμπιστοσύνη ὡς τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸ ἔργον Αὐτοῦ. Ἰδοὺ τὴν μεταδόλλει τὴν ζωὴν, ἰδοὺ ἡ σῶζουσα θρησκεία. «Ἐάν τις δὲν γεννηθῇ ἄνωθεν, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός. (Ἰωάν. γ' 3).

Ἡ περιτομὴ εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ (δηλ. δὲν ὠφελοῦν αἱ τελεταί, οὐδὲ τὰ καλὰ ἔργα), ἀλλὰ πρέπει νὰ γένημεν νέα κτίσματα.

ΜΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ 19 ΑΙΩΝΟΣ

Η ΚΑΛΥΒΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

ὑπὸ Ἑρριέτας Στόδης

Ὁ δουλέμπορος Ἀλεὺ ζητεῖ ἀπὸ τὸν Σελδὴν νὰ πωλήσῃ εἰς αὐτόν τὸν μικρὸν Ἑρριζὸν τῆς ἀτυχοῦς Ἑλένης καὶ τὸν καλὸν καὶ πιστότατον δούλον του Θωμᾶν.

—Εὐχαριστῶ διὰ τὴν συμβουλὴν· δὲν θέλω νὰ κάμω τὴν τύχην μου μὲ αὐτὴν ἀπεκρίθη ξηρὰ ὁ κ. Σελδὴς· καὶ διὰ νὰ δώσῃ ἄλλην διέθυνσιν εἰς τὸν λό-

γον, απέσπασε νὸ σώμα νέας φιάλης οἶνου καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν περὶ αὐτοῦ κρίσιν τοῦ ξένου.

—Θεοπάσιοι! πρώτη ποιότησι ἀπεκρίθη ὁ ἔμπορος· εἴτα μεταστραφεὶς καὶ κτηπήσας μετ' οἰκειότητος τὴν παλάμην ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ κ. Σελδῆ· τὴν νέαν, εἶπεν, ἄς ἴδωμεν, τὴν νέαν· τί νὰ στοχασθῶ; τί λέγετε; ποῖαν περίπου ποσότητα;

—Κύριε "Αλεῦ δὲν εἶναι διὰ πώλησιν· ἡ σύζυγός μου δὲν ἤθελε πεισθῇ νὰ τὴν στερηθῇ καὶ ἂν ἐλόμβανε τὸ ἀντιστάθμισμα τῆς εἰς χρυσόν.

—Ἀληθινά! Αἱ! αἱ! αὐτὰ γνωρίζουν νὰ λέγουν αἱ γυναῖκες, διότι δὲν ἔμαθον νὰ λογαριάζουν. Ἀλλὰ δεῖξέ τας μίαν φοράν πῶς ὥρολόγια, πῶς πτερὰ καὶ κειμήλια ἀγοράζονται μὲ χρυσόν ἀντιστάθμισμα ἐνὸς σώματος, καὶ πιστευσόν με, θὰ τὰς ἴδῃς ν' ἀλλάξουν φρόνημα.

—Ἐπαυλαμιθάνω, κ. "Αλεῦ, αὐτὴ ἡ ὁμιλία ἐπιθυμῶ νὰ παύσῃ· εἶπα ὅχι! ὅχι, δὲν γίνεται· ὑπέλαβεν ἐν τῷ νῶτις ὁ κ. Σελδῆς.

—Ἐστὼ! τότε λοιπὸν θὰ μὲ δώσετε τὸ παιδίον· αὐτὸ τοῦλάχιστον δὲν θὰ μοῦ τὸ ἀρνηθῇτε.

—Καὶ τί θὰ τὸ κάμετε τὸ παιδίον; ἠρώτησεν ὁ κ. Σελδῆς.

—Ἐγὼ ἕνα φίλον ὅστις καταγίνεται εἰς τὸν κλάδον αὐτὸν τοῦ ἐμπορίου· ἀγοράζει ὅπου εὖρη εὖει δὴ παιδία καὶ τὰ μεταπωλεῖ εἰς τοὺς πλουσίους, οἱ ὅποιοι τὰ καλοπλερώνουν. Εἶναι, δλέπετε, ὀρέξεις. Εἰς τοὺς οἴκους τῶν μεγάλων συνεθίζουν νὰ ἔχουν μικρὸν τινὰ εὐειδῆ ὑπηρετήν ν' ἀνοίγῃ τὴν θύραν, νὰ εἰσάγῃ, τοὺς ξένους καὶ τὰ τοιαῦτα. Καὶ τὸ ἐμπόριον αὐτὸ δίδει πολλά. Ὁ μικρὸς μάλιστα τοῦτος διάβολος, ὅστις εἶναι, ὡς βλέπω, καὶ ψάλτης καὶ μέμος καλὸς, θὰ ἐπιτύχῃ λαμπρά εἰς τὸ ἔργον.

—Εἶχα καλλίτερα νὰ μὴ τὸν πωλήσω, εἶπεν ὁ κ. Σελδῆς πολὺ σκεπτικὸς. Τί νὰ σὰς πῶ! εἰμαι κύριε, φιλάνθρωπος καὶ δὲν θαστῶ ἡ καρδιά μου ν' ἀποσπάσω ἀπὸ τὴν μητέρα τὸ τέκνον.

—Βέβαια! βέβαια! ἡ κοινὴ τῆς φύσεως... σὰς ἐννοῶ. Αἱ γυναῖκες εἶναι ἐνίοτε πολὺ ὀχληραὶ. Αἱ φωναὶ αἱ κοπετοὶ αὐτῶν μοῦ ἔπρηξάνην πάντοτε ἀποστροφήν ἀλλ' ἐφάρμοξα αὐτοῖς τὸν τρόπον τοῦτο, ἵνα παύσω, ἀπομαρτυρεῖς λέγον· χάριν τὴν νέαν μίαν ἡμέραν ἢ μίαν ἡμέραν ἔδωκε δὲν ἐπιστρέψῃ δὲν θὰ εὖρη τὸ παιδί τῆς· ἡ σύζυγός σου εἴτε τῆς χαρῆς ἐνώπιόν νεόν τι φόρεμα, ἢ ἄλλο τι ὄφρον εὐτελεὲς καὶ ὅλα γίνονται μέλι γάλα.

—Ἀστείρευθε! ἐγὼ ὅμως πολὺ φοδοῦμαι τὸ ἐναντίον.

—Τὸ γένος αὐτὸ, φίλε μου, δὲν εἶναι ὡς τὸ τῶν λευκῶν. Ὅταν εἰξεύρῃς νὰ εὖρῃς τὸν σφιγμὸν τῶν, κάμνεις θαύματα. Λέγουν τώρα, ἐξηκολούθησεν ὁ "Αλεῦς ὑποκρινόμενος εὐθήθειαν καὶ ἀνοίγων τρόπον τινὰ τὴν καρδίαν, λέγουν ὅτι τὸ ἐμπόριον τοῦτο σκληρύνει τὸν ἄνθρωπον. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν εὗρον νὰ ἐπαληθεύσῃ τὸ τοιοῦτον. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι δὲν μπεῖναι τὸ παράδειγμα τινῶν, τοὺς ὁποίους εἶδα νὰ ἀποσπῶσιν ἐκ τῶν μητρικῶν κόλπων τὸ δρέφος διὰ νὰ τὸ πωλήσωσιν, ἐνθ' ἐκείνη ἡ δυστυχὴς ἐφώναζεν ὡς μηχανικῇ. Σύστημα κακὸν καὶ ἀνάποδον! διότι φθείρει τὸ ἐμπόρευμα, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ καθιστᾷ ὅλως ἀχρηστον. Εἰς νέαν Ὀρλεάνην ἐγνώρισα μίαν τοιαύτην νέαν, ὡραιότητα ἀληθῆ, ἥτις ἐχάθη ἄδικα μὲ τοὺς τρόπους αὐτοὺς. Ἐκεῖνος ὅστις τὴν ἡγόραζε δὲν εἶ-

χεν ἀνάγκην τοῦ παιδίου τῆς. Ἡ γυνὴ ἦτο θερμουργὸς φύσει· ὅτεν εἶδεν ὅτι τὴν ἐχώριζον ἀπὸ τὸ τέκνον τῆς, τὸ ἐπῆρεν εἰς τὰς ἀγκάλας, ἔτρεχεν, ὠμίλει καθ' ἑαυτήν. Θέκμα φοδερὸν! Νὰ τὸ συλλογισθῶ μόνον, τὸ αἷμά μου κρύνει εἰς τὰς φλέδας μου. Ἀφοῦ εἶδαν τὴν τόσῃ ἐπιμονῇ τῆς, τῆς ἀπέσπασαν μὲ τὴν δὶαν τὸ δρέφος καὶ αὐτὴν τὴν ἔδεσαν. Ἐντὸς τῆς ἐβδομημέρας ἀπέθανε μανιώδης. Ἰδοὺ 1000 χαμένα τάλληρα ἀδίκαια τῶν ἀδίκων καὶ τοῦτο δι' ἑλλειψιν φρονήσεως. Συμφέρει, κύριε, συμφέρει, νὰ εἰμεθα φιλάνθρωποι! τοῦτο ἐδίδασκεν ἐμὲ ἡ πειρά μου.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ δουλέμπορος ἐξηπλώθη μακρὸς πλατὺς εἰς τὸ θρανίον τοῦ καὶ συνεσταύρωσε τοὺς βραχίονας ὑπερηφανεύμενος διὰ τὴν μεγάλην καὶ ἡρωϊκὴν ἀρετὴν του. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐνδιέφερε μέγας τὸν ἄνθρωπον ἀνδρα, δίδει ἐνθ' ὁ κ. Σελδῆς ἀφήρει τὸν φλοῖον τοῦ πορτοκαλίου δεδυστημένον ἔχων εἰς σκέψεις τὸν νοῦν, ὁ "Αλεῦς ἤρχισε πάλιν μ' ἐπίδειξιν μετριοπροσύνης καὶ τρόπον τινὰ ἀκουστικῶς καταναγκασόμενος ὑπὸ τῆς ἀληθείας αὐτῆς τῶν πραγμάτων.

—Δὲν ἀγαπῶ, κύριε, νὰ ἐπαινοῦμαι μόνος μου, τὸ λέγω ὅμως διότι αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια, Κοινὴ ἰδέα ἐπικρατεῖ ἔξω, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ὅτι ἐγὼ ἔφερα ἐδῶ τὰς καλλιτέρας ἀγέλας τῶν μαύρων ἀπ' ὅσας ποτὲ ἐφάνησαν. Ὅττω λέγουν τοῦλάχιστον. Οἱ μαυροὶ μου εἶναι ὕγιεις, εὐφραδεῖς, εὐρωστοί, καὶ μοῦ ἀποθυήσκουν ὀλιγώτεροι περὰ πάντες ἄλλοι ἐμπόρου. Τοῦτο τὸ χρευστῶ, ἀγαπητέ, εἰς τὴν μέθοδον τὴν ὁποῖαν μεταχειρίζομαι. Ἡ φιλάνθρωπία, αὕτη εἶναι ἡ εἰσὶς τῆς διαγωγῆς μου καὶ τῆς εὐπορίας μου.

—Ἐνόντι! εἶπεν ὁ Σελδῆς μὴ ἔχων τί ἄλλο ν' ἀποκριθῇ πρὸς τοιοῦτους συλλογισμοὺς.

Σεῦρω ὅτι μὲ περιπαίζουσιν διὰ τὰς ἰδέας μου αὐτάς. Φαίνονται γελοῖαι. Ἐγὼ ὅμως ἐπέμεινα καὶ ἐπιμένω εἰς αὐτάς καὶ δὲν εἰμαι καθόλου μεταννοημένος· δύναιμι νὰ εἰπω ὅτι ἔκαμα μὲ αὐτὰς χρυσὰς δουλείας, εἶπεν ὁ δουλέμπορος γελῶν διὰ τὸ λογαπαίνον του. Ὁ τρόπος καθ' ὃν ὁ "Αλεῦς ἐννόει καὶ ἐξηγεῖται φιλάνθρωπιαν περιεῖχε τι κόσμον ἀλλόκοτον καὶ παραδοξολόγον, ὥστε ὁ Σελδῆς ἠναγκάσθη νὰ γελάσῃ καὶ αὐτὸς· τοῦτο δὲ ἐνεθάρρυνεν ἐπὶ πλέον τὸν ῥήτορα.

Παράδοξον τῇ ἀληθείᾳ ἐπανάλαβε. Δὲν ἠμπόρεσα νὰ χωρέσω εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν ἀνθρώπων τὰς φιλάνθρωπικὰς ταύτας ἰδέας μου. Εἶχα τὸν Ὁμαῖν Αἰκερ, κληρὸν συνεταῖρόν μου εἰς τοὺς Νασσαίους. Νέος ὅσον τὸ δυνατόν καλὸς, μὲ τοὺς μαύρους ὁ Αἰκερ ἦτο θηρίον ἀνήμερον. Τὸ εἶχε φαίνεται, σύστημα, ἀρχὴν· διότι, σὲ δεξιῶν καρδίαν τρυφερωτέραν, ἀγαθωτέραν δὲν μ' ἔτυχεν ἀκόμη ν' ἀπαντήσω. Πολλὰκι ἐσυνεθίζα νὰ τοῦ λέγω. Ἀ! Αἰκερ! ὅταν αἱ κόραι αὐταὶ μελαγχολοῦν ἢ δούρωνται τί τρόπος εἶναι ὁ ἰδικὸς σου νὰ τὰς γρονθοκοπῇς καὶ νὰ τὰς κτυπᾷς εἰς τὴν κεφαλὴν; Εἶναι καὶ γελοῖον καὶ ζημιώσεαι ἐπὶ. Ἀφῆσέ τας νὰ κλαῖον· τί κακὸν σοὶ κάμνουν αἱ φωναὶ τῶν! Εἶναι ὁ νόμος τῆς φύσεως αὐτὸς. Ἐπειτα, Ὁμαῖ, τοῦ ἔλεγον, ὅττω πως ἐξαχρειώνας τὴν πραγματείαν μας. Αἱ ὦραι αὐταὶ ἀρρωστοὺν τοιοῦτοτρόπως καὶ ἀσχημίζουσιν, μάλιστα αἱ ξανθαὶ· καὶ ἔως ν' ἀναλάβουν πάλιν ὑποφέρει τις τὸν διάβολόν του· τάχα δὲν δύνασαι νὰ τὰς καλοπιάνῃς ὀλίγον, νὰ τῶν ὁμιλῇς μὲ ἡμερώτερον τρόπον; Κάμετο, Αἰκερ, καὶ

βλασφήμασε· ἡ φιλανθρωπία ἔχει τὸν μισθὸν τῆς· μὴ τὸ λησμονῆς, Λίκερ. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἔμεινεν ὁ ἴδιος, καὶ τόσην φθορὰν ἔφερεν εἰς τὴν πραγματείαν μου, ὥστε ἠναγκάσθην νὰ διαλύσω τὴν μεταξύ μας συντροφίαν, ἂν καὶ ὁ νέος εἶχε καρδίαν ἀγαθωτάτην καὶ πνεύμα θεσιώτατον εἰς τὰς ὑποθέσεις.

Καὶ φρονεῖτε ὅτι τὸ σύστημά σας εἶναι προτιμότερον τοῦ ἰδιοῦ τοῦ· ἠρώτησεν ὁ Σελδῆς. Μάλιστα, ἀγαπητέ, δύναμαι νὰ τὸ εἶπω χωρὶς συστολῆν. Ἀποφεύγω τὰς δυσαρέστους σκηναίς, ὁσάκις τὸ πρᾶγμα εἶν' εὐκατέρθωτον. Ἄν πρόκειται νὰ πωλήσω παιδίον, ἀπομικρύνω τὴν μητέρα. «Μάτις ποῦ δὲν φαίνονται γλήγορα λησμονοῦνται». Ἀφοῦ δὲ γείνη, τί θὰ κάμουν πλέον; ἀνάγκη νὰ πάρουν τὴν ὑπομονήν. Ἐπειδὴ, σημειώσατε, οἱ μαῦροι δὲν εἰναι ὡς τοὺς λευκοὺς, οἵτινες ἀνατρέφονται μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν θέλουν ποτὲ ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὰ τέκνα, τὴν γυναικά των. Ὁ μαῦρος θάτις ἐπιδιδαγωγῆθῃ ὡς πρέπει, δὲν τρέφεται καθόλου μὲ τοιαύτας ἐλπίδας καὶ τοῦτο ἐξομαλύνει πολλὰς δυσκολίας.

Φοβοῦμαι, παρετήρησεν ὁ Σελδῆς ὅτι οἱ ἰδιοὶ μου δὲν ἐπιδιδαγωγῆθησαν ὡς πρέπει. Πιθανὸν· διότι οἱ Κεντυκανοὶ σεῖς φθείρατε τοὺς μαῦρους σας, τοὺς κακοσυνειθίζετε ὑπὲρ τὸ δέον· αὐτὸ δὲν λέγεται ἀγάπη πλέον. Ἰδοὺ ἔχομεν ἐδῶ ἕνα μαῦρον· πολὺ καλὸν αὐτὸς ἐγεννήθη νὰ κυλισθῇ εἰς τὸν κόσμον, νὰ πωληθῇ εἰς τὸν Γιάννη, εἰς τὸν Κώστα, Κύριος εἶδεν εἰς ποῖον. Δὲν συμφέρει κατ' οὐδένα τρόπον νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἰδέας, ἐλπίδας, κ' ἔπειτα νὰ εὗρεθῇ ἑξαφνα ἐκτεθειμένος εἰς κακουχίας καὶ δεινά, τὰ ὅποια θὰ τοῦ φανοῦν τότε ἐπαχθεότερα. Λαμβάνω λοιπὸν τὴν τὴν ἰδέαν νὰ εἶπω ὅτι ἐσύμφερε καλλίτερα εἰς τοὺς μαῦρους σας νὰ τοὺς μεταχειρίζεσθε ὡς εἰς τὰς λοιπὰς ἀγροικίας. Δὲν σὰς λανθάνει, κ. Σελδῆ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἰδέαν ὅτι ὀρθῶς δοξάζει· ἐγὼ πάσπειμαι ὅτι φέρομαι πρὸς τοὺς μαῦρους μου ὅπως πρέπει νὰ φέρεται τις πρὸς τοὺς μαῦρους.

Εὐτύχημα καὶ τοῦτο μέγα νὰ εἶναι τις εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τοῦ, εἶπεν ὁ Σελδῆς, ἀνυψῶν τοὺς ὦμους καὶ μὴ φροντίζων νὰ κρύψῃ τὴν δυσαρέθειαν, τὴν ὁποῖαν τοῦ ἐπροξένουν οἱ λόγοι οὗτοι.

Τί λέγετε λοιπὸν; εἶπεν ὁ Ἀλεῦς, ἀφοῦ ἐπὶ τινα ὄρον ἔμειναν ἀμφοτέροι σιωπηλοὶ καθαρίζοντες τὰ κάρυά των.

—Θέλω σκεφθῇ καὶ συνομιλήσῃ περὶ τούτου μετὰ τῆς γυναικὸς μου. Ἐν τούτοις ἂν ἐπιθυμῇ, Ἀλεῦ, ὥστε ἡ ὑπόθεσις νὰ διεξαχθῇ μετὰ τῆς ὁποίας προέλεγε φρονήσεως, μὴ διαδόσῃς τίποτε ἔξω τὸ πρᾶγμα θὰ γίνῃ γνωστὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους μου, καὶ τότε πῶς νὰ τοὺς καθησυχάσῃ τις!

—Ἄκρα σιωπὴ λοιπὸν! ὑπόσχομαι νὰ μὴ εἶπω τίποτε. Ἀλλ' εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν σὰς εἰδοποιῶ ὅτι δὲν δύναιμι νὰ περιμένω πολὺ. Εἶμι διὰ τὸν διάβολον διαστικτός, καὶ πρέπει νὰ μάθω ὅσον τάχιιστα τί δύναμαι νὰ ἐλπίζω.

Καὶ ἀμέσως ἐσηκώθη καὶ ἐφόρεσε τὸν ἐπενδύτην του.

—Συναντήσατέ με ἀπόψε μετὰ τῶν 6 καὶ 7, εἶπεν ὁ Σελδῆς καὶ θὰ ἔχετε ἀπάντησιν.

—Ὁ ἔμπορος τῶν δούλων χαίρεισας ἐξῆλθεν.

—Εἰπέ, ὅτι δὲν ἀξίζει νὰ τὸν κρημνίσῃ τις κά-

τω ἀπὸ τὴν σκάλαν! ἐσκέφθη καὶ ἑαυτὸν ὁ Σελδῆς. Ἀφοῦ δὲ εἶδε τὴν θύραν καλῶς κεκλεισμένην, τί αἰσχροτάτη ἀναίδεια! ἀναφώνησε. Βέβαια γνωρίζει ὁ ἄρχιερος, ὅτι μὲ ἔχει δεμένον καὶ ὠφελεῖται ἀπὸ τὴν θέσιν μου. Ἄν κανεὶς μοῦ ἔλεγεν ὅτι θὰ εὗρεθῃ ποτὲ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ πωλήσω τὸν Θωμᾶν εἰς ἕνα τῶν καταράτων τούτων ἐμπόρων, θὰ τοῦ ἀπεκρινόμην: «Καὶ τί εἶναι ὁ δολὸς μου, σκύλλος, νὰ τὸν μεταχειρισθῶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον;» καὶ ὅμως τώρα θὰ τὸ κάμω καὶ τὸ παιδί τῆς Ἑλίζας ἀκόμη. Τί ν' ἀκούσω τὴν γυναικά μου! δὲν θὰ τὸ ὑποφέρῃ διὰ τὸ μικρὸν ἄλλ' οὔτε τὸν Θωμᾶν. ὦ! τὰ χρέη! τὰ χρέη! μὲ ἐδρηκεν ὁ ἄρχιερος εἰς τὰ στενά καὶ κέμνει, ὅτι θέλει.

Τῶν δούλων ἡ κατάστασις εἶναι εἰς τὴν Κεντυκίαν ἡπιωτέρα, ἀνετωτέρα, παρὰ εἰς πάντα ἱσως ἄλλον τόπον. Ἐπειδὴ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐνταῦθα γεωργικοῦ δίου τὰ ἔργα εἶναι ἥρεμα, οὐδὲ ἐπείγουσιν εἰς δικίους καὶ ἀνευδότους μόχθους, οἷους ἀπαιτεῖ ἡ πολυάσχολος διομηχανία τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν. Εἰς τὴν Κεντυκίαν ἡ δουλεία συμδιβάσεται μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς υἱείας καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου. Ὁ δεσπότης εἰς μέτριον ἀρκούμενος κέρδος δὲν ἔχει ἐπικειμένους τὰς μεγάλας ἐκείνας ἀνάγκας, αἵτινες θιάζουσιν τὴν ἀσθενῆ ἀνθρώπινον φύσιν νὰ γίνῃ ἀνηλεῆς, παντοῦ δῖου ἡ ἐλπίς μεγάλων καὶ ταχέων κερδῶν θαρρύνει εἰς τὴν πλάστιγγα, χωρὶς ἄλλο ἀντιστήκωμα εἰμὴ τὸ συμφέρον τοῦ ἀδυνάτου καὶ τοῦ καταδυναστευομένου.

Εἰς τὸ προσεχεῖς ἡ ταλαιπώρος Ἑλίζα ὅπισθεν τῆς θύρας ἀκούει τὴν συζήτησιν. — Ἐκοπῇ εἰς δάκρυα καὶ λυγμούς. — Ποῖος ὁ σύζυγος τῆς ὠραιοτάτης Ἑλίζας.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ. κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Τὴν 15ην Μαΐου ἐ. ε. ἐληξε τὸ δευτέρον ἔτος τῆς ἐκδόσεως τῆς «NEA Σ ΖΩΗ» καὶ ἤρξατο τὸ τρίτον. Ἡ ἐκδοσις τῆς προσελθοῦσα ἀπὸ ἀντίληψιν καθήκοντος καὶ μόνον, πολλοὺς καὶ μεγάλους κόπους μέχρι τοῦδε ἀπήτησε, καὶ πολὺ μεγαλύτερα ἐστοίχησε δαπάναις. Μεγίστην καταβλήθη καὶ καταβάλλεται φροντίς ἕνα ἡ ὕλη τῆς ἱκνοποιῇ καὶ ὠφελεῇ ὑμᾶς τοὺς συνδρομητάς τῆς καὶ συγχρόνως ἀληθῶς φίλους τῆς. Ἡ προϋδοῦσα καλλιτεχνικὴ ἐμφάνισις τῆς, ὑπερέβηκεν ἕως τὰς προσδοκίας σας. Ἀπέκρινεν ὅλων αὐτῶν ἡ «NEA Σ ΖΩΗ» ἀντὶ νὰ αὐξήσῃ τὴν συνδρομὴν τῆς, ζητεῖ ἔν' ἀντικρῶσῃ μέρος τῶν δαπανῶν τῆς, εἴκοσι πέντε μόνον δραχμὰς τὸ ἔτος. Ποῖος θ' ἄρνηθῇ νὰ τὰς στείλῃ καὶ μάλιστα ἀμέσως;

Φίλοι κ. κ. συνδρομηταὶ ἡ «NEA Σ ΖΩΗ» σὰς ζητεῖ αὐτὴν τὴν μικρὰν θυσίαν, ἅμα τῇ ἀναγνώσει τῆς παρούσης.

Διαβάσετε καὶ διαδίδετε

Τὸ Δεκαπενθήμερον Περιοδικὸν
«NEA Σ ΖΩΗ»